

Γεώργιος Α. Θάνος (M.B.A., PH.D.)

Καθηγητής Χρηματοδοτικής Διοίκησης

Τ.Ε.Ι. Χαλκίδας

Αθήνα, 26-6-2003

Προς

Την ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΜΙΛΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ Ε-2000, ΕΠΕ

για τον ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (Ο.Ε.Ε.Κ.)

ΘΕΜΑ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΟΥ (ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ) ΜΕ
ΤΙΤΛΟ: «Αναμόρφωση και εισαγωγή καινοτομιών στα
προγράμματα Σπουδών Αρχικής Επαγγελματικής
Κατάρτισης (ΟΕΕΚ) του Τομέα Χρηματοπιστωτικών και
Διοικητικών Υπηρεσιών»

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ

- ☐ Στέλεχος Τραπεζικών Εργασιών
- ☐ Στέλεχος Χρηματιστηριακών Εργασιών
- ☐ Στέλεχος Κοστολόγησης στη Βιομηχανία – Βιοτεχνία
- ☐ Υπεύθυνος Προμηθειών και Διαχείρισης Αποθήκης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.....	3
2.	ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ.....	6
3.	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ.....	8
4.	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ.....	9
4.1.	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.....	9
4.1.1.	Ωρολόγιο πρόγραμμα.....	9
4.1.2.	Περιγράμματα ύλης	11
4.1.3.	Εργαστήρια Η/Υ – Χαρακτηριστικά Λογισμικού	14
4.1.4.	Ενδεικτική βιβλιογραφία	23
4.2.	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ...25	
4.2.1.	Ωρολόγιο πρόγραμμα.....	25
4.2.2.	Περιγράμματα ύλης	26
4.2.3.	Εργαστήριο Η/Υ – Χαρακτηριστικά λογισμικού.....	29
4.2.4.	Ενδεικτική βιβλιογραφία.....	36
4.3.	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ.....	38
4.3.1.	Ωρολόγιο πρόγραμμα	38
4.3.2.	Περιγράμματα ύλης	39
4.3.3.	Εργαστήρια Η/Υ – Χαρακτηριστικά λογισμικού.....	40
4.3.4.	Ενδεικτική βιβλιογραφία.....	45
4.4.	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΘΗΚΗΣ.....	46
4.4.1.	Ωρολόγιο πρόγραμμα	46
4.4.2.	Περιγράμματα ύλης	49
4.4.3.	Εργαστήρια Η/Υ – Χαρακτηριστικά λογισμικού.....	49

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Κύριο χαρακτηριστικό της αγοράς εργασίας στις αναπτυγμένες χώρες είναι ότι η τεχνολογία αφαιρεί παραδοσιακές θέσεις εργασίας με αποτέλεσμα την αύξηση της ανεργίας. Ιδιαίτερα η ανεργία των νέων σήμερα επιτείνει εκ του λόγου αυτού τα διάφορα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα των εν λόγω χωρών.

Η δυσχέρεια εξεύρεσης εργασίας εστιάζεται εκτός των άλλων στην έλλειψη επαγγελματικής κατάρτισης και εμπειρίας, κυρίως στους τομείς που υπάρχει ανάγκη, αλλά και στη μη παρακολούθηση και χρησιμοποίηση σύγχρονων τεχνικών και προηγμένων τεχνολογιών.

Από έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί σε Ανώτατα Πανεπιστημιακά και Τεχνολογικά Ιδρύματα, στον Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών Ελλάδος (Σ.Ε.Β.), αλλά και σε άλλους φορείς σχετικούς με την παρακολούθηση της αγοράς εργασίας, και έχουν δει πρόσφατα το φως της δημοσιότητας, εκτιμάται ότι υπάρχει σημαντική απορρόφηση εξειδικευμένου προσωπικού σε θέσεις κυρίως του ιδιωτικού τομέα για υπηρεσίες χρήσεως νέων τεχνολογιών χρηματοοικονομικής και διοικητικής φύσεως, όπως χρηματοοικονομικά τμήματα βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων, γραφεία μελετών και συμβούλων επιχειρήσεων, εταιρείες διαχείρισης χαρτοφυλακίου επενδύσεων και χρηματιστηριακών υπηρεσιών, τραπεζικοί και μη τραπεζικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί κ.ά. Στον τομέα αυτό η διεκδίκηση απασχόλησης με υψηλά ποιοτικά standards υπαγορεύει στον πτυχιούχο μας να είναι εφοδιασμένος με ειδικές γνώσεις και δυνατότητες που να τον καθιστούν ευέλικτο στις ραγδαίες εξελίξεις της τεχνολογίας στο χώρο των χρηματοοικονομικών εφαρμογών και να του επιτρέπουν να αντιλαμβάνεται τα εξειδικευμένα γνωστικά αντικείμενα της σημερινής επιχείρησης, να τα συνδυάζει με σύγχρονο Know how και να παρέχει πρακτικές λύσεις στα πολυσύνθετα προβλήματα που διαρκώς ανακύπτουν στο χώρο της εργασίας του.

Ειδικότερα, παρότι ο επαγγελματικός προσανατολισμός στην Ελλάδα δεν αποτελεί εύκολο ζήτημα, γιατί η αγορά εργασίας μεταλλάσσεται συνεχώς και τα ασταθή οικονομικά σε συνδυασμό με τις διεθνείς εξελίξεις αλλάζουν διαρκώς τον επαγγελματικό χάρτη της χώρας, μερικές από τις αναλύσεις οι οποίες έχουν τεθεί υπόψη μας και συμπερασματικά καταλήγουν στις ανωτέρω διαπιστώσεις, αναφορικά με τη θετική μελλοντική προοπτική του Τομέα των Χρηματοπιστωτικών και Διοικητικών Υπηρεσιών είναι οι ακόλουθες:

- α) Έρευνα – ανάλυση του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών (ΣΕΒ) για τις ανάγκες των βιομηχανικών επιχειρήσεων σε ειδικότητες αιχμής, Μάιος 2001, (www.fgi.org.gr), τόσο για τους πτυχιούχους της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όσο και για τους πτυχιούχους της προ-Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- β) Δημοσίευση του περιοδικού «Χρήμα» για την Ιδιωτική Εκπαίδευση, τεύχ. 246, Σεπτέμβριος 1999, σελ. 116-126 στην οποία αναφέρονται τα επαγγέλματα αιχμής με καλή προοπτική απασχόλησης.
- γ) Δημοσίευση – Συλλογική Έρευνα με θέμα «Παγκοσμιοποίηση: Όραμα, χίμαιρα, κατάρα ή εφιάλτης», εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2000, τα συμπεράσματα της οποίας συνοψίζονται στο άρθρο «Παγκοσμιοποίηση και αγορά εργασίας» του Καθηγητή Δρ. Θεοδόση Παπαθεοδοσίου, *Ειδικά θέματα*, Αθήνα 2000, ΙΤΕ, σελ. 11-29.
- δ) Δημοσίευση η οποία αναφέρεται σε περιφερειακό επίπεδο (Δυτική Ελλάδα) με θέμα «Προσδιοριστικοί παράγοντες των δραστηριοτήτων του ΤΕΙ Πάτρας για τη μεγιστοποίηση της απορρόφησης των πτυχιούχων στην αγορά εργασίας» του Προέδρου του ΤΕΙ Πάτρας Καθηγητή Δρ. Ιωάννη Μακρυγένη, *Ειδικά θέματα*, τόμ. 2, τεύχ. 3, Αθήνα 2001, ΙΤΕ, σελ. 55-65 στην οποία φαίνεται ότι ο χρόνος αναμονής για την εξεύρεση εργασίας, ειδικοτήτων σχετικών με τις ειδικότητες του Τομέα των ΙΕΚ στον οποίο αναφερόμαστε, είναι από τους μικρότερους μεταξύ των διαφόρων ειδικοτήτων του ΤΕΙ.

Η παρούσα πρόταση, για μερική αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών των συγκεκριμένων ειδικοτήτων, αποβλέπει στη βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης των πτυχιούχων των Ι.Ε.Κ. με προσαρμογή των περιγραμμάτων της ύλης στις απαιτήσεις της πρόσφατης βιβλιογραφίας. Εισαγωγή εξειδικευμένου και εκπαιδευτικά κατάλληλου λογισμικού για εξοικείωση με τις σύγχρονες εφαρμογές της τεχνολογίας στις επί μέρους ειδικότητες και εμπέδωση των διαδικασιών και μεθόδων με ασκήσεις πράξης. Οι ανωτέρω παρεμβάσεις κρίνονται εκ των πραγμάτων απαραίτητες για την υποβοήθηση και ανάπτυξη της αυτενέργειας, της κριτικής σκέψης, της πρωτοβουλίας και της μύησης σε χρήσιμα εργαλεία της αγοράς, ώστε οι καταρτιζόμενοι να καταστούν ικανοί και ανταγωνιστικοί στην αντιμετώπιση των σημερινών απαιτήσεων των εν λόγω αντικειμένων, και να σταδιοδρομήσουν στον τομέα παροχής χρηματοπιστωτικών και διοικητικών υπηρεσιών των επιχειρήσεων, οργανισμών και τραπεζών με περιθώρια εξέλιξης στα διάφορα κλιμάκια της διοικητικής ιεραρχίας.

Είναι τέλος προφανές ότι δυναμικά αναπτυσσόμενα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) είναι εκείνα τα οποία εξασφαλίζουν, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, όλα τα σύγχρονα μέσα και εργαλεία για τη δημιουργία της κατάλληλης θεωρητικής και εργαστηριακής υποδομής που είναι απαραίτητα, λόγω της εξωστρεφούς τάσης, των αγορών και της παγκόσμιας παροχής και διακίνησης των πληροφοριών, ιδιαίτερα μετά την ένταξη της χώρας στη ζώνη του ευρώ. Αντίθετα, η έλλειψη διορθωτικών παρεμβάσεων ή η ύπαρξη χρονικών υστερήσεων στον ταχύτατα εξελισσόμενο κόσμο των τεχνολογικών εφαρμογών, σημαίνει επιστημονική απαξίωση, αποκοπή από το πραγματικό περιβάλλον λειτουργίας της αγοράς, και αποσύνδεση της επαγγελματικής εκπαίδευσης από την παραγωγική διαδικασία.

2. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η σκοπιμότητα της προτεινόμενης αναμόρφωσης των προγραμμάτων σπουδών στις συγκεκριμένες ειδικότητες του Τομέα «Χρηματοπιστωτικών και Διοικητικών Υπηρεσιών» αναφέρεται στην αναγκαιότητα η οποία επιβάλλεται για τους ακόλουθους κυρίως λόγους από:

- α) Τη διεθνοποίηση των αγορών, την εξωστρέφεια της ελληνικής αγοράς και την παγκόσμια διακίνηση των πληροφοριών.
- β) Το ταχύτατα εξελισσόμενο ανταγωνιστικό περιβάλλον, ιδιαίτερα μετά την ένταξη της χώρας στη ζώνη του ευρωνομίσματος.
- γ) Την παρακολούθηση των διεθνών τεχνολογικών εξελίξεων, από τις οποίες η αποκοπή θα οδηγούσε αναπόφευκτα στην αποσύνδεση της εκπαίδευσης από την παραγωγή και στην επιστημονική απαξίωση και ατροφικότητα του επιπέδου επαγγελματικής κατάρτισης που αναμφισβήτητα αποτελεί το σημαντικότερο από πλευράς στρατηγικής σημασίας παράγοντα για κάθε σύγχρονη οικονομία.
- δ) Τα επιβαλλόμενα, ούτως ή άλλως, της επέλασης της νέας οικονομικής τάξης πραγμάτων στις διεθνείς αγορές, αφού τα προτεινόμενα προγράμματα, για την ενίσχυση των εργαστηριακών μαθημάτων των σπουδαστών των Ι.Ε.Κ., εφαρμόζονται από όλες τις κατά τεκμήριο δυναμικά αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις, εισηγμένες και μη στο χρηματιστήριο, από δυναμικά αναπτυσσόμενους οικονομικούς οργανισμούς, καθώς και από γραφεία μελετών, συμβούλους επιχειρήσεων, λογιστικά – φοροτεχνικά γραφεία και άλλους φορείς. Έτσι, είναι προφανές το όφελος των πτυχιούχων μας για την εξεύρεση απασχόλησης στην αγορά εργασίας.
- ε) Την εφαρμογή ανάλογων με τα προτεινόμενα εργαστηριακών προγραμμάτων σε πολλά ΑΕΙ – ΤΕΙ αλλά και άλλους εκπαιδευτικούς φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- στ) Την πολλαπλότητα εφαρμογών των προτεινόμενων προγραμμάτων σε επιχειρήσεις και οργανισμούς αλλά και σε ερευνητικό και εκπαιδευτικό επίπεδο, η οποία τα καθιστά απαραίτητο εργαλείο ενός σύγχρονου εργαστηρίου χρηματοοικονομικής, επιχειρηματικής και αναπτυξιακής ανάλυσης.
- ζ) Την προσαρμογή της διδακτέας ύλης στις εξελίξεις της επιστήμης και της τεχνολογίας αλλά και την εφαρμογή της με σύγχρονες εκπαιδευτικές και

παιδαγωγικές τεχνικές μύησης και εμβάθυνσης (πρακτικές ασκήσεις, βιντεοσκόπηση εργασιών στο πραγματικό εργασιακό περιβάλλον και εκπαιδευτικές επισκέψεις στο χώρο εργασίας).

- η) Τις πραγματικές ανάγκες των επιχειρήσεων και της εθνικής οικονομίας από την ύπαρξη στελεχών υψηλής στάθμης που να μπορούν να παρέχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες και να συμβάλλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικής ικανότητας των φορέων στους οποίους απασχολούνται.

3. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις στα προγράμματα σπουδών των προαναφερομένων ειδικοτήτων του Τομέα, οι οποίες προσδιορίζονται ανάλογα με την ειδικότερη αναγκαιότητα και απαιτήσεις του κάθε γνωστικού πεδίου, αφορούν:

- α) Τα περιγράμματα της ύλης (θεωρία) με βάση τα οποία αναμορφώνονται, όπου κρίνεται απαραίτητο, ορισμένα μαθήματα των συγκεκριμένων ειδικοτήτων ώστε αυτά να προσαρμοστούν στις συγκεκριμένες απαιτήσεις της πρότασης.
- β) Την αναβάθμιση ορισμένων θεωρητικών μαθημάτων με την προσθήκη και εργαστηριακού μέρους το οποίο περιλαμβάνει εφαρμογές προγραμμάτων λογισμικού με την περιγραφή της χρησιμότητάς τους, των δυνατοτήτων τους (αποτελεσμάτων) και των τεχνικών χαρακτηριστικών τους.
- γ) Τη δομή και το περιεχόμενο ασκήσεων πράξης οι οποίες κρίνονται απαραίτητες για την εμβάθυνση της θεωρίας και την ενίσχυση της γνώσης σε εφαρμογές πραγματικών περιπτώσεων στο φυσικό επιχειρησιακό περιβάλλον.
- δ) Αναφορά σε σύγχρονα συγγράμματα που καλύπτουν τις συγκεκριμένες απαιτήσεις των προτεινόμενων γνωστικών πεδίων και εργαστηρίων.

4. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

4.1. ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

4.1.1. Ωρολόγιο πρόγραμμα

Το υφιστάμενο ωρολόγιο πρόγραμμα αναμορφώνεται ως ακολούθως:

ΤΟΜΕΑΣ: ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

	ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Α			Β			Γ			Δ		
		Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1.	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ Ι, ΙΙ, ΙΙΙ	5		5	5		5	2		2			
2.	ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	5		5									
3.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	5		5									
4.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΒΑΣΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	4		4									
5.	ΧΡΗΣΗ Η/Υ		2	2		2	2						
6.	ΑΓΓΛΙΚΑ	3		3	3		3	3		3	3		3
7.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ				3		3						
8.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ				4		4						
9.	MARKETING Ι, ΙΙ				2		2	2		2			
10.	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ				2		2						
11.	ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ Ι, ΙΙ, ΙΙΙ				4		4	3		3		2	2
12.	ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ							2		2			
13.	ΑΡΧΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ Ι, ΙΙ							2		2	2		2
14.	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ							2		2			
15.	ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ							1		1			
16.	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ Ι, ΙΙ							2		2	2		2
17.	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ Ι, ΙΙ, ΙΙΙ*				2		2	2	2	4	2	2	4
18.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ										2		2
19.	ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ-ΜΗΧΑΝ/ΝΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ*										2	3	5
20.	ΑΝΑΛΥΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ*							2	2	4			
21.	ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ										4		4
	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	22	2	24	25	2	27	23	4	27	17	7	24

Θ= ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ

Ε= ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ

Σ= ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

* Απαιτείται γνώση των ειδικών πακέτων πληροφορικής και η επαγγελματική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο των 5 ετών για αποφοίτους Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. μετά τη λήψη πτυχίου.

Τα σημεία παρέμβασης στο ανωτέρω πρόγραμμα εκτός της παρεχόμενης ουσιαστικής αναβάθμισης, ως προς το θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος, αναφέρονται και σε ρυθμίσεις του ωρολογίου προγράμματος (αποδυνάμωση της θεωρητικής διδασκαλίας ορισμένων μαθημάτων με σκοπό την ενίσχυση άλλων), ώστε αυτό να είναι εφικτό και λειτουργικό ως προς την ποιοτική κατανομή της ύλης και το σύνολο των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας, ήτοι:

- i) Το μάθημα «Λογιστική ΙΙΙ» του Γ' εξαμήνου μειώνεται κατά μία (1) ώρα εβδομαδιαίως, αφού το κεφάλαιο περί Τραπεζικής Λογιστικής θα πρέπει να εμπλουτισθεί και μεταφερθεί ως θεωρητικό μέρος στο μάθημα «Μηχανογραφημένη Τραπεζική Λογιστική» του Δ' εξαμήνου, το οποίο θα πρέπει για την καλύτερη κατανόηση και εμβάθυνση του αντικειμένου από εργαστηριακό να μετατραπεί σε μικτό και να μετονομασθεί σε «Τραπεζική Λογιστική – Μηχανογραφημένη Τραπεζική Λογιστική», με δύο (2) ώρες θεωρία και τρεις (3) ώρες εργαστήριο (σύνολο πέντε (5) ώρες) εβδομαδιαίως.
- ii) Τα μαθήματα των «Αγγλικών» και της «Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων» Γ' εξαμήνου μειώνονται κατά μία (1) ώρα αντίστοιχα, ήτοι από τρεις (3) ώρες θεωρία σε δύο (2) ώρες θεωρία την εβδομάδα με σκοπό την ενίσχυση μαθημάτων ιδιαίτερης για την ειδικότητα βαρύτητας.
- iii) Το μάθημα «Τραπεζικές Εργασίες ΙΙ» Γ' εξαμήνου μειώνεται εβδομαδιαίως κατά μία (1) ώρα, ήτοι από τέσσερις (4) ώρες θεωρία σε τρεις (3) ώρες θεωρία, με σκοπό την ενίσχυση με δύο (2) ώρες εργαστήριο του μαθήματος «Χρηματοοικονομική Διοίκηση ΙΙ» Γ' εξαμήνου το οποίο μετατρέπεται σε μικτό (θεωρητικό και εργαστηριακό) με δύο (2) ώρες θεωρία και δύο (2) ώρες εργαστήριο.

Η σκοπιμότητα της συγκεκριμένης παρέμβασης κρίνεται απαραίτητη αφού με την ενίσχυση εργαστηριακά του μαθήματος «Χρηματοοικονομική Διοίκηση ΙΙ» ουσιαστικοποιείται η εξειδίκευση με την απόκτηση τεχνοκρατικών γνώσεων διαχείρισης θεμάτων λήψης χρηματοοικονομικών αποφάσεων σε τραπεζικά ζητήματα με την εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών. Από την άλλη πλευρά η μείωση εβδομαδιαίων κατά μία (1) ώρα θεωρία του μαθήματος «Τραπεζικές Εργασίες ΙΙ» δεν αποδυναμώνει το εν λόγω μάθημα, ο χρόνος του οποίου (3 ώρες θεωρία) θεωρείται επαρκής για τη μύηση των σπουδαστών στις διαδικασίες εκτέλεσης των τραπεζικών εργασιών στις οποίες αναφέρεται το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο.

Επιπλέον για τους ανωτέρω λόγους απόκτησης ικανοτήτων τεχνοκρατικής αντιμετώπισης των τραπεζικών θεμάτων, με τη χρησιμοποίηση κατάλληλου λογισμικού, ενισχύεται το μάθημα «Χρηματοοικονομική Διοίκηση ΙΙΙ» Δ' εξαμήνου με δύο (2) ώρες εργαστήριο, οπότε και μετατρέπεται σε μάθημα μικτό (δύο (2) ώρες θεωρία και δύο (2) ώρες εργαστήριο). Επειδή με τις ανωτέρω παρεμβάσεις η θεωρία του μαθήματος Χρηματοοικονομική Διοίκηση ΙΙ και ΙΙΙ του Γ' και Δ' εξαμήνου αντίστοιχα αναπροσαρμόζεται στις εξειδικευμένες απαιτήσεις του αντικειμένου, ένα μέρος αυτής μεταφέρεται, αφού ενισχυθεί ακόμη περισσότερο με θεωρητικά θέματα της Χρηματοοικονομικής Επιστήμης και του περιβάλλοντός της, στο Β' εξάμηνο σπουδών, όπου εισάγεται το μάθημα «Χρηματοοικονομική Διοίκηση Ι» με δύο (2) ώρες θεωρία.

- iv) Το μάθημα «Ανάλυση Ισολογισμών» του Δ' εξαμήνου από θεωρητικό (τρεις (3) ώρες θεωρία) μετατρέπεται σε μικτό (δύο (2) ώρες θεωρία και δύο (2) ώρες εργαστήριο) και μεταφέρεται στο Γ' εξάμηνο σπουδών.

Η συγκεκριμένη παρέμβαση συναρτάται με τη σημαντικότητα του εν λόγω αντικειμένου στη μύηση ανάλυσης των οικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων και στη διερεύνηση της βιωσιμότητάς τους με την εφαρμογή σύγχρονου λογισμικού. Η σκοπιμότητα της μεταφοράς του μαθήματος στο Γ' εξάμηνο σπουδών αναφέρεται στην απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων για το χειρισμό προχωρημένων θεμάτων του μαθήματος της Χρηματοοικονομικής Διοίκησης ΙΙ και ΙΙΙ τα οποία διδάσκονται στο Γ' και Δ' εξάμηνο αντίστοιχα.

4.1.2. Περιγράμματα ύλης

Τα περιγράμματα της ύλης ορισμένων μαθημάτων, για την προσαρμογή τους στις συγκεκριμένες απαιτήσεις του νέου προγράμματος, αναμορφώνονται ως εξής:

α) «Λογιστική ΙΙΙ» Γ' εξαμήνου

Παραμένει το περίγραμμα της ύλης ως έχει με εξαίρεση το κεφάλαιο οκτώ (8) «Τραπεζική Λογιστική», το οποίο μεταφέρεται κατάλληλα αναμορφωμένο στο θεωρητικό μέρος του μαθήματος «Τραπεζική Λογιστική – Μηχανογραφημένη Τραπεζική Λογιστική».

β) Για τα μαθήματα «Αγγλικά» Γ' εξαμήνου, «Τραπεζικές Εργασίες II» Γ' εξαμήνου και «Επικοινωνία και Δημόσιες Σχέσεις» Γ' εξαμήνου τα περιγράμματα της ύλης παραμένουν ως έχουν.

γ) «Χρηματοοικονομική Διοίκηση I» Β' εξαμήνου

Το περίγραμμα της ύλης του μαθήματος έχει ως ακολούθως:

- Έννοια και σκοπός της χρηματοοικονομικής διοίκησης
- Βασικές λειτουργίες και αποφάσεις της χρηματοοικονομικής διοίκησης
- Ο ρόλος της Λογιστικής στη Χρηματοοικονομική λειτουργία των επιχειρήσεων
- Οι οικονομικές μονάδες και το περιβάλλον της χρηματοοικονομικής λειτουργίας
- Αξιολόγηση επενδύσεων και λήψη αποφάσεων
- Ανάλυση κινδύνου επενδυτικών αποφάσεων
- Το πλαίσιο χρηματοδότησης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων
- Μακροχρόνια και βραχυχρόνια ισορροπία στη χρηματοοικονομική διάρθρωση της επιχείρησης
- Πολιτική των κερδών
- Αποτυχία της επιχειρηματικής δραστηριότητας
- Αγορές χρήματος και κεφαλαίων
- Σύγχρονοι χρηματοπιστωτικοί θεσμοί και προϊόντα

δ) «Χρηματοοικονομική Διοίκηση II» Γ' εξαμήνου

Το περίγραμμα της ύλης του μαθήματος έχει ως ακολούθως:

- Έννοιες χρηματοροών των επιχειρήσεων
- Πρόβλεψη χρηματοδοτικών αναγκών με τη μέθοδο του ποσοστού των πωλήσεων
- Πρόβλεψη χρηματοδοτικών αναγκών με τη μέθοδο της παλινδρόμησης
- Πρόβλεψη χρηματοδοτικών αναγκών με τη μέθοδο πηγών – χρήσεων κεφαλαίων και ταμιακών ροών (cash flow)
  - Πίνακας πηγών και χρήσεων κεφαλαίων
  - Πίνακας ταμιακών ροών (cash flow)

- Ταμιακές ροές βιομηχανικής μονάδας σε επενδυτική φάση (απολογιστικό cash flow, cash flow κατασκευαστικής περιόδου και cash flow περιόδου εξυπηρέτησης του δανείου).
- Ανάλυση του νεκρού σημείου (λειτουργική και ταμιακή μόχλευση)
- Τεχνικές προϋπολογισμού (πωλήσεων, λειτουργικών και μη λειτουργικών δαπανών, προϋπολογιστικός ισολογισμός).
- Αγορά συναλλάγματος
- Σχέση δολαρίου – ευρώ
- Συναλλαγματική ισοτιμία
- Κερδοσκοπία επί του συναλλάγματος

ε) «Χρηματοοικονομική Διοίκηση ΙΙΙ» Δ' εξαμήνου

Το περίγραμμα της ύλης του μαθήματος έχει ως ακολούθως:

- Μακροπρόθεσμη τραπεζική χρηματοδότηση επιχειρηματικών σχεδίων
- Το αναπτυξιακό θεσμικό πλαίσιο των επενδύσεων
- Μελέτη ανασυγκρότησης και στρατηγικής ανάπτυξης των επιχειρήσεων (business plan)
- Η προοπτική των επενδυτικών σχεδίων (οικονομοτεχνικές μελέτες σκοπιμότητας – βιωσιμότητας).
- Διαχείριση κεφαλαίου κίνησης
- Διαχείριση ρευστών διαθεσίμων
- Διαχείριση και πολιτική των πιστώσεων
- Εμπορική πίστωση
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου
- Συγχωνεύσεις και εξαγορές

στ) «Τραπεζική Λογιστική – Μηχαν/νη Τραπεζική Λογιστική» Δ' εξαμήνου

Το περίγραμμα της ύλης του μαθήματος έχει ως ακολούθως:

- Ανάπτυξη του ενιαίου κλαδικού λογιστικού σχεδίου τραπεζών και του εννοιολογικού περιεχομένου των λογαριασμών.
- Λογιστική βασικών τραπεζικών εργασιών
  - Λογιστική καταθέσεων

- Λογιστική χορηγήσεων
  - Λογιστική παγίων
  - Λογιστική συναλλάγματος
  - Λογιστική δικτύου υποκαταστημάτων
  - Λογιστική λοιπών τραπεζικών εργασιών
- Κατάρτιση και ανάλυση οικονομικών καταστάσεων

ζ) «Ανάλυση ισολογισμών» Γ' εξαμήνου

Το περίγραμμα της ύλης του μαθήματος έχει ως ακολούθως:

- Έννοια και σκοπός της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων
- Βασικές κατηγορίες και σκοποί των αναλυτών
- Είδη της ανάλυσης των λογιστικών καταστάσεων
- Μέθοδοι ανάλυσης των λογιστικών καταστάσεων
- Ανάλυση περιουσιακής διάρθρωσης και κεφαλαιακής δομής της επιχείρησης
- Χρηματοοικονομική ανάλυση νεκρού σημείου και cash flow της επιχείρησης
- Ανάλυση σχέσεων των στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων με αριθμοδείκτες
- Ανάλυση λογιστικών καταστάσεων και δανειοληπτική ικανότητα της επιχείρησης
- Συγκριτική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων
- Χρηματοοικονομική ανάλυση ενοποιημένων ισολογισμών κλάδου
- Μελέτη ισολογισμού και αποτελεσμάτων εμπορικής επιχείρησης
- Μελέτη ισολογισμού και αποτελεσμάτων βιομηχανικής επιχείρησης
- Μελέτη ισολογισμού και αποτελεσμάτων τραπεζικής μονάδας

4.1.3. Εργαστήρια Η/Υ – Χαρακτηριστικά Λογισμικού

Οι προτεινόμενες αναβαθμίσεις ορισμένων θεωρητικών μαθημάτων με την προσθήκη εργαστηριακού μέρους αναφέρονται σε εφαρμογές προγραμμάτων λογισμικού των οποίων η χρησιμότητά τους, οι δυνατότητές τους και τα τεχνικά τους χαρακτηριστικά περιγράφονται ακολούθως:

- i) Πρόγραμμα Η/Υ Παρακολούθησης Χρηματοροών (cash flow) για το εργαστήριο του μαθήματος της «Χρηματοοικονομικής Διοίκησης II» του Γ' εξαμήνου.

Χρησιμότητα του προγράμματος

Το πρόγραμμα παρακολουθεί τις χρηματοροές (χρηματοοικονομικές εισροές και εκροές) της επιχείρησης, προβλέπει τη ρευστότητά της σε κάθε μελλοντική στιγμή, διαχειρίζεται τις χρηματοροές σε συνδυασμό με τις χρηματοπιστωτικές της ανάγκες, καταρτίζει προϋπολογιστικά προγράμματα, συγκρίνει προϋπολογιστικά με απολογιστικά στοιχεία και παίζει διάφορα σενάρια προβλεπόμενων και πραγματικών πηγών και χρήσεων κεφαλαίων.

Το πρόγραμμα χρησιμεύει στα στελέχη των λογιστηρίων όλων των μορφών επιχειρήσεων και οργανισμών και ιδιαίτερα των τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών εταιρειών οι οποίες με το συγκεκριμένο λογισμικό μπορούν να ελέγξουν τα επίπεδα ρευστότητας των επιχειρήσεων και κατά συνέπεια την ικανότητά τους να αποπληρώνουν τα δάνεια και τις υποχρεώσεις τους.

Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος

Υπολογίζει, εκτυπώνει και παρουσιάζει σε γραφική μορφή:

- Ταμιακές ροές ημερήσιες, εβδομαδιαίες, μηνιαίες, ετήσιες
- Συγκρίσεις προϋπολογιστικών στοιχείων με απολογιστικά στοιχεία
- Σενάρια προβλεπόμενα σε συνδυασμό με το πραγματικό cash flow
- Cash flow για λογαριασμούς διαθεσίμων και συναλλάγματος
- Προβλεπόμενες καταστάσεις για τον έλεγχο της βιωσιμότητας και της πιστοληπτικής ικανότητας των επιχειρήσεων

Τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος

Τα κυριότερα τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Λειτουργεί σε περιβάλλον Windows με δυνατότητα για περαιτέρω επεξεργασία σε Word, Excel
- Αναπτύσσεται με βάση τα διεθνή πρότυπα ανάπτυξης λογισμικού
- Παράγει υψηλού επιπέδου εκτυπώσεις και γραφικά
- Διαθέτει εργονομική σχεδίαση και δεν απαιτεί ειδικές γνώσεις σε Η/Υ από το χρήστη
- Παρέχει ηλεκτρονική αρχειοθέτηση και τυποποίηση της εργασίας του χρήστη

Ασκήσεις πράξης

Για την εμβάθυνση της θεωρίας, την ενίσχυση της γνώσης και τη μύηση των σπουδαστών σε πρακτικές εφαρμογές «Παρακολούθησης Χρηματοροών – Cash flow» στο εργαστήριο Η/Υ, βάσει του προτεινόμενου λογισμικού, χρησιμοποιούνται πραγματικές περιπτώσεις επιχειρήσεων στο φυσικό επιχειρησιακό τους περιβάλλον.

Για παράδειγμα: Μία συγκεκριμένη βιομηχανική ή άλλη επιχείρηση, η οποία θα πρέπει να παρακολουθήσει και να διαχειριστεί τις χρηματοροές της, για δεδομένο χρονικό διάστημα (εβδομάδα, δεκαπενθήμερο, μήνα, τρίμηνο κλπ.), σύμφωνα με τα όσα αναπτύσσονται ανωτέρω στη Χρησιμότητα του προγράμματος, προκειμένου να έχει τα παραπάνω αποτελέσματα (output), τα οποία επίσης αναλυτικά περιγράφονται στις Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος, οφείλει να εισάγει στο πρόγραμμα τα ακόλουθα δεδομένα (input) του προβλήματος:

- 1. Εισαγωγή της ονομασίας της επιχείρησης**
- 2. Εισαγωγή διαθεσίμων περιόδου**
Ταμείο και λογαριασμοί όψεως.
- 3. Εισαγωγή εγγραφών**
Εγγραφές, ποσά, νόμισμα, ημερομηνία καταχώρησης και λήξης, χαρακτηρισμός (είσπραξη ή πληρωμή).
- 4. Εισαγωγή συνοπτικών εγγραφών**
Ανοιχτά υπόλοιπα πελατών και προμηθευτών.
- 5. Εισαγωγή εγγραφών βάσει τύπων**
Έξοδα τέλους μήνα (π.χ. μισθοί, ενοίκια κλπ.).
- 6. Εισαγωγή ισοτιμίας νομισμάτων**

ii) Πρόγραμμα Η/Υ Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης των Οικονομικών Καταστάσεων για το εργαστήριο του μαθήματος «Ανάλυση Ισολογισμών» του Γ' εξαμήνου.

Χρησιμότητα του προγράμματος

Το πρόγραμμα αναλύει διαχρονικά τα οικονομικά στοιχεία (Ισολογισμούς – Εκμεταλλεύσεις – Κερδοζημίες) των επιχειρήσεων, προβλέπει (μέσα από μελλοντικές οικονομικές καταστάσεις) τη βιωσιμότητα των οικονομικών μονάδων και την ικανότητά τους να αποπληρώνουν στη λήξη τους τις πιστοδοτήσεις τους, συγκρίνει την επιχείρηση διαχρονικά με ανταγωνιστικές επιχειρήσεις στην αγορά αλλά και με τον κλάδο, καταρτίζει προγράμματα χρηματοροών, ενοποιεί ισολογισμούς και

παρουσιάζει γραφικές παραστάσεις, στατιστικά στοιχεία κ.ά. Είναι χρήσιμο ακόμη για τη λήψη δανείων από τράπεζες, για την ένταξη σε αναπτυξιακούς νόμους, για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε περιπτώσεις εισαγωγής εταιρειών στο Χρηματιστήριο.

Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος

Υπολογίζει, εκτυπώνει και παρουσιάζει σε γραφική μορφή:

- Διαχρονική διάρθρωση του Ισολογισμού
- Διαχρονική διάρθρωση Εκμεταλλεύσεων και Αποτελεσμάτων
- Πηγές – Χρήσεις κεφαλαίων και Ταμιακές ροές
- Αριθμοδείκτες και τάσεις αριθμοδεικτών
- Τάσεις και συγκρίσεις οικονομικών μεγεθών
- Κεφάλαιο κίνησης
- Νεκρό σημείο και ανάλυση ευαισθησίας
- Μερίδια επιχειρήσεων στον κλάδο
- Διάγραμμα αποδοτικότητας Du Pont
- Ενοποιημένους ισολογισμούς
- Μελλοντικές οικονομικές καταστάσεις και προβλέψεις

Τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος

Τα κυριότερα τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Λειτουργεί σε περιβάλλον Windows με δυνατότητα για περαιτέρω επεξεργασία σε Word, Excel
- Αναπτύσσεται με βάση τα διεθνή πρότυπα ανάπτυξης λογισμικού
- Παράγει υψηλού επιπέδου εκτυπώσεις και γραφικά
- Διαθέτει εργονομική σχεδίαση και δεν απαιτεί ειδικές γνώσεις σε Η/Υ από το χρήστη
- Παρέχει ηλεκτρονική αρχειοθέτησης και τυποποίηση της εργασίας του χρήστη

Ασκήσεις πράξης

Για την εμβάθυνση της θεωρίας, την ενίσχυση της γνώσης και τη μύηση των σπουδαστών σε πρακτικές εφαρμογές «Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης των Οικονομικών Καταστάσεων» στο εργαστήριο Η/Υ, βάσει του προτεινόμενου

λογισμικού χρησιμοποιούνται πραγματικές περιπτώσεις επιχειρήσεων στο φυσικό επιχειρησιακό τους περιβάλλον.

Για παράδειγμα: Μια συγκεκριμένη βιομηχανική ή άλλη επιχείρηση η οποία θα πρέπει να προβεί σε ανάλυση των οικονομικών της στοιχείων, καθώς και σε συγκρίσεις και προβλέψεις της μελλοντικής οικονομικής της κατάστασης, σύμφωνα με τα όσα αναπτύσσονται ανωτέρω στη χρησιμότητα του προγράμματος, προκειμένου να έχει τα παραπάνω αποτελέσματα (output), τα οποία επίσης αναλυτικά περιγράφονται στις Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος, οφείλει να εισάγει στο πρόγραμμα τα ακόλουθα δεδομένα (input) του προβλήματος:

1. Για την βάση δεδομένων των επιχειρήσεων

α. Εισαγωγή ονομασίας επιχείρησης

β. Εισαγωγή στοιχείων οικονομικών καταστάσεων περιόδου

Ενεργητικό, Παθητικό, Αποτελέσματα Χρήσεως, Διάθεση Αποτελεσμάτων, Γενική Εκμετάλλευση, Λογαριασμοί Τάξεως.

2. Για τους υπολογισμούς και εκτυπώσεις των αναλύσεων

Επιλογή εταιρείας προς ανάλυση και των ισολογισμών των επιθυμητών ετών.

3. Για τους υπολογισμούς και εκτυπώσεις των συγκρίσεων

Επιλογή των προς σύγκριση εταιρειών ή και κλάδων.

4. Για την Διενέργεια Προβλέψεων

Εισαγωγή περιληπτικών οικονομικών στοιχείων που αφορούν τα Αποτελέσματα Χρήσεως, την Διάθεση Αποτελεσμάτων, τα Πάγια, το Κυκλοφορούν Ενεργητικό, τα Ίδια Κεφάλαια και τις Υποχρεώσεις.

iii) Πρόγραμμα Η/Υ Επιχειρησιακού Σχεδιασμού (Business Plan) για το εργαστήριο του μαθήματος «Χρηματοοικονομική Διοίκηση ΙΙΙ» του Δ' εξαμήνου.

Χρησιμότητα του προγράμματος

Το πρόγραμμα είναι χρήσιμο για τη λειτουργία του επιχειρηματικού προγραμματισμού και τη λήψη αποφάσεων τακτικής και στρατηγικής μορφής. Ειδικότερα χρησιμεύει στην κατάρτιση ετήσιων ή πολυετών σχεδίων αναφορικά με

τις μελλοντικές επιχειρηματικές κινήσεις, στο σχεδιασμό νέων και την επέκταση υφισταμένων επιχειρήσεων, στην παρουσίαση προβλεπομένων επιχειρηματικών προγραμμάτων για χρηματοπιστωτικούς σκοπούς, στην αξιολόγηση πωλήσεων, στην μελλοντική εκτίμηση οικονομικών μεγεθών και αποτελεσμάτων των επιχειρησιακών ανοιγμάτων (συναρτήσεις κερδών και εξόδων, αξιολόγηση αγορών) κ.ά. Για τους ανωτέρω λόγους το πρόγραμμα αυτό αποτελεί χρήσιμο εργαλείο σε κάθε επιχειρηματία και στέλεχος επιχείρησης, αλλά είναι και ιδιαίτερα κατάλληλο για εκπαιδευτική χρήση.

Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος

Υπολογίζει, εκτυπώνει και παρουσιάζει σε γραφική μορφή:

- Κατάρτιση αναλυτικών προϋπολογισμών (αγορών, πωλήσεων, παραγωγής, δαπανών κ.ά.)
- Κατάρτιση προϋπολογιστικών ισολογισμών και αποτελεσμάτων.
- Ανάλυση των ταμιακών ροών και του νεκρού σημείου
- Προσδιορισμό των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης
- Πρόβλεψη χρηματοοικονομικών δαπανών (τόκων κεφαλαίου)
- Τάσεις οικονομικών μεγεθών και αριθμοδεικτών
- Σύγκριση σεναρίων επιχειρηματικών κινήσεων
- Ανάλυση επιχειρηματικού κινδύνου

Τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος

Τα κυριότερα τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Λειτουργεί σε περιβάλλον Windows με δυνατότητα για περαιτέρω επεξεργασία σε Word, Excel
- Αναπτύσσεται με βάση τα διεθνή πρότυπα ανάπτυξης λογισμικού
- Παράγει υψηλού επιπέδου εκτυπώσεις και γραφικά
- Διαθέτει εργονομική σχεδίαση και δεν απαιτεί ειδικές γνώσεις σε Η/Υ από το χρήστη
- Παρέχει ηλεκτρονική αρχειοθέτηση και τυποποίηση της εργασίας του χρήστη

Ασκήσεις πράξης

Για την εμβάθυνση της θεωρίας, την ενίσχυση της γνώσης και τη μύηση των σπουδαστών σε πρακτικές εφαρμογές «Επιχειρησιακού Σχεδιασμού – Business Plan» στο εργαστήριο Η/Υ, βάσει του προτεινόμενου λογισμικού, χρησιμοποιούνται πραγματικές περιπτώσεις επιχειρήσεων στο φυσικό επιχειρησιακό τους περιβάλλον.

Για παράδειγμα: Μια συγκεκριμένη βιομηχανική ή άλλη επιχείρηση, η οποία θα πρέπει να προγραμματίσει τις μελλοντικές επιχειρηματικές της δραστηριότητες και στρατηγικές ανάπτυξής της, σύμφωνα με τα όσα αναπτύσσονται ανωτέρω στη Χρησιμότητα του προγράμματος, προκειμένου να έχει τα παραπάνω αποτελέσματα (output), τα οποία επίσης αναλυτικά περιγράφονται στις Δυνατότητες αποτελέσματα του προγράμματος, οφείλει να εισάγει στο πρόγραμμα τα ακόλουθα δεδομένα (input) του προβλήματος:

1. Ισολογισμοί προηγούμενων χρήσεων

2. Στοιχεία των προβλεπόμενων επενδύσεων

Ποσό, χρονική κατανομή πληρωμών, νόμισμα αγοράς.

3. Στοιχεία χρηματοδότησης

Δάνεια, επιτόκια, νόμισμα.

4. Πολιτικές Πωλήσεων – Αγορών

Καθορισμός πολιτικών (π.χ. χονδρική, λιανική κ.α.), εκπτώσεις, τρόπος είσπραξης.

5. Στοιχεία Εμπορευμάτων

Τιμές, προβλεπόμενες ποσότητες πωλήσεων, συντελεστής ΦΠΑ, νόμισμα πώλησης, πολιτική πώλησης, κόστος αγοράς, αποθέματα, νόμισμα αγοράς.

6. Στοιχεία υλών παραγωγής

Κόστος αγοράς, αποθέματα, ΦΠΑ, νόμισμα αγοράς, πολιτική αγοράς.

7. Στοιχεία παραγόμενων προϊόντων

Τιμές, προβλεπόμενες ποσότητες πωλήσεων, συντελεστής ΦΠΑ, νόμισμα πώλησης, πολιτική πώλησης, αποθέματα, συνταγή παραγωγής, πρόγραμμα παραγωγής.

8. Σταθερά έξοδα

Περιγραφή εξόδου, ποσό, νόμισμα, χρονική κατανομή πληρωμών.

9. Μεταβλητά έξοδα

Περιγραφή εξόδου, ποσό, νόμισμα, χρονική κατανομή πληρωμών.

10. Ισοτιμίες νομισμάτων ως προς το ευρώ

11. Για το πιθανοτικό μέρος

Εισάγονται οι κατανομές πωλήσεων (εμπειρικές ή τυποποιημένες).

iv) Πρόγραμμα Η/Υ ένταξης βιομηχανικών επενδύσεων στην ισχύουσα αναπτυξιακή νομοθεσία (Ν. 2601/98) για το εργαστήριο του μαθήματος «Χρηματοοικονομική Διοίκηση ΙΙΙ» του Δ' εξαμήνου.

Χρησιμότητα του προγράμματος

Το πρόγραμμα λειτουργεί με βάση τις προϋποθέσεις για ένταξη επενδύσεων στον αναπτυξιακό νόμο που θέτει το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Το εν λόγω λογισμικό εκτελεί όλους τους απαιτούμενους οικονομικούς υπολογισμούς και παράγει αυτόματα το σχετικό υπόδειγμα προμελέτης σκοπιμότητας, ήτοι πίνακες δανείων, νεκρό σημείο, εξυπηρέτηση χρηματοδοτήσεων, αξιολόγηση επένδυσης και παράγει τις ανάλογες γραφικές παραστάσεις και στατιστικά στοιχεία.

Το πρόγραμμα είναι χρήσιμο για την ανάπτυξη επενδυτικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, όπως, ίδρυση νέων βιομηχανικών μονάδων, επέκταση παλαιών, μετεγκατάσταση επιχειρήσεων και σε κάθε επιχειρηματία ή στέλεχος επιχείρησης που διαχειρίζεται ένα επενδυτικό πρόγραμμα και θέλει να υπαχθεί στον αναπτυξιακό νόμο.

Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος

Υπολογίζει, εκτυπώνει και παρουσιάζει σε γραφική μορφή:

- Τους απαιτούμενους πίνακες του ΥΠΕΘΟ
- Πίνακες απόσβεσης και εξυπηρέτησης δανείων
- Νεκρό σημείο
- Αξιολόγηση επένδυσης (NPV, IRR)
- Τα οικονομικά μεγέθη απολογιστικά και προβλεπόμενα της επένδυσης

Τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος

Τα κυριότερα τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Λειτουργεί σε περιβάλλον Windows με δυνατότητα για περαιτέρω επεξεργασία σε Word, Excel
- Αναπτύσσεται με βάση τα διεθνή πρότυπα ανάπτυξης λογισμικού
- Παράγει υψηλού επιπέδου εκτυπώσεις και γραφικά
- Διαθέτει εργονομική σχεδίαση και δεν απαιτεί ειδικές γνώσεις σε Η/Υ από το χρήστη
- Παρέχει ηλεκτρονική αρχειοθέτηση και τυποποίηση της εργασίας του χρήστη

Ασκήσεις πράξης

Για την εμβάθυνση της θεωρίας, την ενίσχυση της γνώσης και τη μύηση των σπουδαστών σε πρακτικές εφαρμογές «Ένταξης Βιομηχανικών Επενδύσεων στην ισχύουσα Αναπτυξιακή Νομοθεσία (Ν. 2601/98)» στο εργαστήριο Η/Υ, βάσει του προτεινόμενου λογισμικού, χρησιμοποιούνται πραγματικές περιπτώσεις επιχειρήσεων στο φυσικό επιχειρησιακό τους περιβάλλον.

Για παράδειγμα: Μία συγκεκριμένη βιομηχανική επιχείρηση, η οποία επιθυμεί να υπαχθεί στον ισχύοντα αναπτυξιακό νόμο για να τύχει των πλεονεκτημάτων αυτού (δωρεάν επιχορήγηση, φορολογικές ελαφρύνσεις, επιδότηση του επιτοκίου του τραπεζικού δανείου, αυξημένους συντελεστές απόσβεσης ή οιοδήποτε άλλου κινήτρου που παρέχεται από το νόμο), σύμφωνα με τα όσα αναπτύσσονται ανωτέρω στη Χρησιμότητα του προγράμματος, προκειμένου να έχει τα παραπάνω αποτελέσματα (output), τα οποία επίσης αναλυτικά περιγράφονται στις Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος, οφείλει να εισάγει στο πρόγραμμα τα ακόλουθα δεδομένα (input) του προβλήματος:

1. Εισαγωγή εξοπλισμού

Υπάρχων και νέος εξοπλισμός, μηχανήματα, βάρος, διαστάσεις, ισχύς, χώρα προέλευσης, έτος κατασκευής.

2. Εισαγωγή κόστους επένδυσης

Κόστος επένδυσης, μη επιδοτούμενο μέρος, leasing, αποσβέσεις.

3. Εισαγωγή στοιχείων χρηματοδότησης

Επιχορήγηση ή αφορολόγητα αποθεματικά, σύνολο ίδιας συμμετοχής, σύνολο ξένων (δανειζόμενων) κεφαλαίων, ποσοστό επιχορήγησης, ποσοστό αφορολόγητων αποθεματικών.

4. Εισαγωγή Α' υλών και προϊόντων

Καθορισμός παραγόμενων προϊόντων και χρησιμοποιούμενων Α' υλών.

5. Εισαγωγή Α' υλών, Β' υλών, υλικών συσκευασίας

Καθορισμός Α', Β' υλών και υλικών συσκευασίας, τιμή, μονάδα μέτρησης, μέρες δέσμευσης, συναλλαγματικό κόστος, όροι προμήθειας.

6. Εισαγωγή στοιχείων προϊόντων

Καθορισμός πωλήσεων ανά προϊόν, συνταγή παραγωγής, λοιπά στοιχεία.

7. Εισαγωγή σταθερών εξόδων

Καθορισμός συντελεστών συντήρησης και ασφαλίσεων, καθορισμός σταθερών εξόδων, leasing.

8. Εισαγωγή στοιχείων διαφόρων εσόδων και διάθεσης κερδών

Καθορισμός διαφόρων εσόδων, διάθεσης κερδών, λοιπών στοιχείων.

9. Εισαγωγή κεφαλαίου κίνησης

Ανοιχτός λογαριασμός, γραμμάτια, αναγκαία διαθέσιμα, χρηματοδότηση (κέρδη και αύξηση μετοχικού κεφαλαίου), επιτόκιο κεφαλαίου κίνησης.

10. Εισαγωγή ταμειακών ροών

Καθορισμός εισροών, εκροών, cash flow.

4.1.4. Ενδεικτική βιβλιογραφία

Για την κάλυψη των αναγκών των αναμορφωθέντων μαθημάτων προτείνεται η ακόλουθη ενδεικτική βιβλιογραφία:

- α) Για το μάθημα «Χρηματοοικονομική Διοίκηση Ι, ΙΙ και ΙΙΙ» των Β', Γ' και Δ' εξαμήνων αντίστοιχα*

- Θάνος Γ., Κιόχος Π., Παπανικολάου Γ., 2002, *Χρηματοδότηση των επιχειρήσεων*, Αθήνα, Σύγχρονη Εκδοτική.
- Weston J., Brigham E., 1986, *Βασικές αρχές της χρηματοοικονομικής διαχείρισης και πολιτικής* (μετάφραση Λειβαδίτης Γ.), Αθήνα, Παπαζήσης.
- Παπούλιας Γ., 2002, *Θεμελιώδης Χρηματοοικονομική διοίκηση*, Αθήνα.
- Παπούλιας Γ., 2002, *Χρηματοοικονομική Διοίκηση (Financial Management)*, Αθήνα.
- Καραθανάσης Γ., 1999, *Χρηματοοικονομική διοίκηση και χρηματιστηριακές αγορές*, Αθήνα.

β) Για το μάθημα «Τραπεζική Λογιστική» του Δ' εξαμήνου

- Σακέλλης Μ., 1993, *Κλαδικό λογιστικό σχέδιο των τραπεζών*, Αθήνα, Βρύκους.
- Φίλιος Β., 1989, *Τραπεζική λογιστική*, τόμ. Α', Αθήνα, Παπαζήσης.

γ) Για το μάθημα «Ανάλυση Ισολογισμών» του Γ' εξαμήνου

- Νιάρχος Ν., 1996, *Χρηματοοικονομική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων*, Αθήνα, Σταμούλης.
- Ευθύμογλου Π., 2000, *Χρηματοοικονομική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων*, τεύχ. Α', Αθήνα.
- Κάντζος Κ., 1997, *Ανάλυση Χρηματοοικονομικών καταστάσεων*, Αθήνα.
- Νικολάου Α., 1999, *Ανάλυση Χρηματοοικονομικών καταστάσεων*, Αθήνα.

4.2. ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

4.2.1. Ωρολόγιο πρόγραμμα

Το υφιστάμενο ωρολόγιο πρόγραμμα αναμορφώνεται ως ακολούθως:

ΤΟΜΕΑΣ: ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

	ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Α			Β			Γ			Δ		
		Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Ι, ΙΙ	4		4	4		4						
2.	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ Ι, ΙΙ	4		4	5		5						
3.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	4		4									
4.	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι, ΙΙ	4		4	3		3						
5.	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ							4		4			
6.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	4		4									
7.	ΑΓΓΛΙΚΑ	3		3	3		3	3		3	3		3
8.	ΧΡΗΣΗ Η/Υ		2	2		2	2						
9.	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ							3		3			
10.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ Α.Ε.				3		3						
11.	ΜΗΧΑΝΟΡΓΑΝΩΣΗ ΧΡΗΜ/ΚΩΝ ΣΥΝ/ΓΩΝ										2	4	6
12.	ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Ι, ΙΙ*				4		4				3	2	5
13.	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ Ι, ΙΙ*							3		3	6	2	8
14.	ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ							2		2			
15.	ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ							1		1			
16.	ΑΝΑΛΥΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ*							3	2	5			
17.	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΩΝ										5		5
	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	23	2	25	22	2	24	19	2	21	19	8	27

Θ= ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ

Ε= ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ

Σ = ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τα σημεία παρέμβασης στο ανωτέρω πρόγραμμα αφορούν τα εξής γνωστικά αντικείμενα:

ι) Το μάθημα «Χρηματιστηριακή Λειτουργία ΙΙ» Γ' εξαμήνου από θεωρητικό (τέσσερις (4) ώρες θεωρία) μετατρέπεται σε μικτό (τρεις (3) ώρες θεωρία και δύο (2) ώρες εργαστήριο) και μεταφέρεται με αναμορφωμένη ύλη στο Δ' εξάμηνο σπουδών. Η παρέμβαση αυτή θεωρείται αναγκαία προκειμένου οι σπουδαστές να διδαχθούν πρώτα τα βασικά εργαλεία ανάλυσης του αντικειμένου που περιέχονται στο μάθημα

* Απαιτείται γνώση των ειδικών πακέτων πληροφορικής και η επαγγελματική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο των 5 ετών για αποφοίτους ΑΕΙ και ΤΕΙ μετά τη λήψη πτυχίου

«Ανάλυση ισολογισμού» του Γ' εξαμήνου, ώστε τα καταστούν ικανοί να εμβαθύνουν στις προχωρημένες έννοιες του μαθήματος «Χρηματιστηριακή Λειτουργία II».

ii) Το μάθημα «Χρηματοοικονομική Διοίκηση II» του Δ' εξαμήνου από θεωρητικό (έξι (6) ώρες θεωρία) μετατρέπεται σε μικτό (έξι (6) ώρες θεωρία και δύο (2) ώρες εργαστήριο). Με την ενίσχυση κατά δύο (2) ώρες εργαστηριακά του μαθήματος αυτού ουσιαστικοποιείται η εξειδίκευση των σπουδαστών με την απόκτηση γνώσεων εφαρμογής κατάλληλου λογισμικού σε θέματα προσδιορισμού της αξίας των περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων. Η ύλη του μαθήματος αναμορφώνεται ώστε να καλύπτει τις σύγχρονες ανάγκες του αντικειμένου και τις απαιτήσεις του εργαστηριακού μέρους αυτού.

iii) Το μάθημα «Ανάλυση Ισολογισμού» Γ' εξαμήνου από θεωρητικό (τρεις (3) ώρες θεωρία) μετατρέπεται σε μικτό (τρεις (3) ώρες θεωρία και δύο (2) ώρες εργαστήριο). Η παρέμβαση αυτή αναφέρεται στην σημαντικότητα που προσδίδεται στο εν λόγω επιστημονικό αντικείμενο όταν αυτό αποκτά χαρακτήρα εφαρμοσμένο και καθίσταται εργαλείο διαχρονικής ανάλυσης των οικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων και της βιωσιμότητας αυτών.

4.2.2. Περιγράμματα ύλης

Τα περιγράμματα της ύλης ορισμένων μαθημάτων, της ειδικότητας για την προσαρμογή τους στις συγκεκριμένες απαιτήσεις του νέου προγράμματος, αναμορφώνονται ως εξής:

α) «Χρηματιστηριακή Λειτουργία II» Δ' εξαμήνου

Το περίγραμμα της ύλης του μαθήματος έχει ως ακολούθως:

1. Διερεύνηση Οικονομικών Καταστάσεων

- Απολογισμός Χρήσης
- Ισολογισμός
- Εκμετάλλευση και Αποτελέσματα χρήσης
- Διαστρέβλωση αποτελεσμάτων
- Διανομή κερδών
- Προσάρτημα
- Ερμηνεία με βασικούς δείκτες (ρευστότητας, κυκλοφοριακής ταχύτητας, διάρθρωσης κεφαλαίων, αποδοτικότητας και επενδύσεων)
- Δείκτες αξιολόγησης της τιμής των μετοχών νεοεισηγμένων εταιρειών

- Τιμή μετοχής προς κέρδη ανά μετοχή (P/E Ratio)
- Τιμή μετοχής προς εσωτερική αξία μετοχής (P/IV)
- Τιμή μετοχής προς λογιστική αξία μετοχής (P/BV)
- Τιμή μετοχής προς ακαθάριστη ταμιακή ροή ανά μετοχή (P/CV)

2. Επιλογή μετοχών και σχηματισμός αμυντικού μετοχικού χαρτοφυλακίου στη πράξη

- Κλασική θεωρία των μετοχικών τίτλων
- Σύγχρονες θεωρίες και πρακτικές σύνθεσης και διαχείρισης χαρτοφυλακίου
  - Μοντέλο του Markowitz
  - Συντελεστής Beta
  - Μοντέλο Capital Asset Pricing Model (CAPM)
  - Μοντέλο Arbitrage Pricing Theory
  - Αποτελεσματική αγορά και διαχείριση χαρτοφυλακίου
  - Παθητικές στρατηγικές διαχείρισης χαρτοφυλακίου

3. Εκτίμηση μελλοντικών κερδών

- Μέθοδοι υπολογισμού κερδών
- Δυναμική ανάλυση κερδών
- Αγορά, κλάδος, ανταγωνισμός
- Μέτρηση των μεταβολών της αγοράς
- Μέθοδος επιλογής δυναμικών εταιρειών
- Χρηματιστηριακός κύκλος και φαινόμενα εποχικότητας στη χρηματιστηριακή αγορά
- Τεχνικές παράκαμψης του χρηματιστηριακού κύκλου

4. Πρόβλεψη σημείων καμπής και ανάκαμψη τιμών

- Οικονομικές συνθήκες και μακροοικονομικά μεγέθη της οικονομίας
- Νομισματοπιστωτικές συνθήκες
- Πολιτικές συνθήκες
- Διεθνής συγκυρία
- Αντίκτυποι επιχειρηματικών κύκλων

- Αντίκτυποι χρηματιστηριακών κύκλων

5. Τεχνική ανάλυση

- Down Theory
- Διαγράμματα τιμών
- Ερμηνεία διαγραμμάτων
- Μέθοδοι
- Όγκος συναλλαγών
- Εύρος αγοράς
- Άλλες τεχνικές

6. Διαμόρφωση επιτοκίων και αποδόσεων

7. Αποτίμηση μετοχών και ομολογιών

8. Χρηματοοικονομικός κίνδυνος και αποδόσεις

β) «Χρηματοοικονομική Διοίκηση II» Δ' εξαμήνου

Το περίγραμμα της ύλης του μαθήματος έχει ως ακολούθως:

- Εισαγωγικές έννοιες στη μεθοδολογία της αποτίμησης περιουσιακών στοιχείων
- Καθαρή περιουσιακή θέση
- Αποτίμηση με βάση τη μέθοδο της Καθαρής Παρούσης Αξίας
- Αποτίμηση με βάση προεξοφλούμενες ταμιακές ροές
- Αποτίμηση με βάση το ανατοκιζόμενο κόστος
- Αποτίμηση βάσει των κεφαλαιοποιημένων οργανικών κερδών
- Αποτίμηση βάσει του κόστους αντικατάστασης ή της αναπροσαρμοσμένης λογιστικής αξίας
- Αποτίμηση με βάση το διανεμόμενο μέρισμα
- Αποτίμηση με βάση το δείκτη P/E και διάφορες παραλλαγές αυτού
- Αποτίμηση στοιχείων Ενεργητικού, αποτίμηση στοιχείων Παθητικού και Εκτίμηση της Καθαρής θέσης
- Αποτίμηση μετοχών

- Αποτίμηση εταιρείας εισηγμένης στο Χρηματιστήριο και εταιρείας μη εισηγμένης στο Χρηματιστήριο
- Αξιολόγηση επενδύσεων με κίνδυνο (risk analysis)
  - ◆ Απαιτούμενες αποδόσεις από επενδύσεις
  - ◆ Επιχειρηματικό και χρηματοοικονομικό ρίσκο
  - ◆ Μέθοδοι αντιμετώπισης και μεταβίβασης ρίσκου

γ) «Ανάλυση Ισολογισμού» Γ' εξαμήνου

Το περίγραμμα της ύλης του μαθήματος έχει ως ακολούθως:

- Έννοια και σκοπός της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων
- Βασικές κατηγορίες και σκοποί των αναλυτών
- Είδη της ανάλυσης των λογιστικών καταστάσεων
- Μέθοδοι ανάλυσης των λογιστικών καταστάσεων
- Ανάλυση περιουσιακής διάρθρωσης και κεφαλαιακής δομής της επιχείρησης
- Χρηματοοικονομική ανάλυση νεκρού σημείου και Cash flow της επιχείρησης
- Ανάλυση σχέσεων των στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων με αριθμοδείκτες
- Ανάλυση λογιστικών καταστάσεων και δανειοληπτική ικανότητα της επιχείρησης
- Συγκριτική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων
- Χρηματοοικονομική ανάλυση ενοποιημένων ισολογισμών κλάδου
- Μελέτη ισολογισμού και αποτελεσμάτων εμπορικής επιχείρησης
- Μελέτη ισολογισμού και αποτελεσμάτων βιομηχανικής επιχείρησης
- Μελέτη ισολογισμού και αποτελεσμάτων τραπεζικής μονάδας

4.2.3. Εργαστήρια Η/Υ – χαρακτηριστικά λογισμικού

Οι προτεινόμενες αναβαθμίσεις ορισμένων θεωρητικών μαθημάτων με την προσθήκη εργαστηριακού μέρους αναφέρονται σε εφαρμογές προγραμμάτων λογισμικού των οποίων η χρησιμότητά τους, οι δυνατότητές τους και τα τεχνικά τους χαρακτηριστικά περιγράφονται ακολούθως:

- i) Πρόγραμμα Η/Υ επιλογής χαρτοφυλακίου Μετοχών για το εργαστήριο του μαθήματος «Χρηματιστηριακή λειτουργία ΙΙ» του Δ' εξαμήνου σπουδών.

Χρησιμότητα του προγράμματος

Το πρόγραμμα στηρίζεται στη θεωρία χαρτοφυλακίου του Markowitz (βραβείο Νόμπελ Οικονομίας) και παρέχει τη δυνατότητα στην επιχείρηση σε επιλεγμένους χρόνους να προσδιορίζει την απόδοση ενός χαρτοφυλακίου μετοχών, σε σχέση με διάφορα επίπεδα ρίσκου, για τη μεγιστοποίηση της συνολικής αποδοτικότητας των τοποθετήσεών της.

Το πρόγραμμα αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο για την επιλογή χαρτοφυλακίου μετοχών του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών με καθημερινή ενημέρωση της εξέλιξης της τιμής των μετοχών μέσω Internet.

Το πρόγραμμα βοηθάει τις επιχειρήσεις να προβαίνουν στη διαχείριση και αναδιάρθρωση του χαρτοφυλακίου των μετοχών τους και παρέχει στον αναλυτή πληθώρα γραφικών παραστάσεων και στατιστικών στοιχείων για τη μελέτη στρατηγικών ρίσκου – απόδοσης. Ειδικότερα το εν λόγω λογισμικό απευθύνεται σε εταιρείες επενδύσεων και αμοιβαίων κεφαλαίων, σε τραπεζικές και ασφαλιστικές επιχειρήσεις, σε οικονομικές μονάδες της βιομηχανίας, του εμπορίου και των υπηρεσιών, αλλά και σε κάθε επενδυτή και ιδιώτη που ασχολείται με θέματα της χρηματαγοράς και κεφαλαιαγοράς.

Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος

Το πρόγραμμα υπολογίζει, εκτυπώνει και παρουσιάζει σε γραφική μορφή:

- Το μέτωπο Markowitz για κάθε παράθυρο χρόνου που επιλέγει ο χρήστης
- Προτάσεις για αγοραπωλησίες μετοχικών τίτλων μετά από κατάλληλα test της διαδικασίας αγοραπωλησιών
- Τα χαρτοφυλάκια που επιλέγονται για κάθε επίπεδο ρίσκου
- Την απόδοση που θα επιτυγχάνονταν σε κάθε επιλεγμένη στρατηγική ρίσκου – απόδοσης
- Αμοιβαία κεφάλαια με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και άριστο επίπεδο απόδοσης και ρίσκου
- Τη θέση ενός συγκεκριμένου χαρτοφυλακίου μετοχών στο μέτωπο και παίζει σενάρια για επιλογές άλλων χαρτοφυλακίων καλύτερων από πλευράς ρίσκου και απόδοσης
- Πληθώρα στοιχείων αναφορικά με το μέτωπο Markowitz

Τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος

Τα κυριότερα τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Λειτουργεί σε περιβάλλον Windows με δυνατότητα για περαιτέρω επεξεργασία σε Word, Excel
- Αναπτύσσεται με βάση τα διεθνή πρότυπα ανάπτυξης λογισμικού
- Παράγει υψηλού επιπέδου εκτυπώσεις και γραφικά
- Διαθέτει εργονομική σχεδίαση και δεν απαιτεί ειδικές γνώσεις σε Η/Υ από το χρήστη
- Παρέχει ηλεκτρονική αρχειοθέτηση και τυποποίηση της εργασίας του χρήστη

Ασκήσεις πράξης

Για την εμβάθυνση της θεωρίας, την ενίσχυση της γνώσης και τη μύηση των σπουδαστών σε πρακτικές εφαρμογές «Επιλογής Χαρτοφυλακίου Μετοχών» στο εργαστήριο Η/Υ, βάσει του προτεινόμενου λογισμικού, χρησιμοποιούνται πραγματικές επενδυτικές περιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον της χρηματιστηριακής αγοράς του Χ.Α.Α.

Για παράδειγμα: Μια συγκεκριμένη εταιρεία (ή επενδυτής) η οποία επιθυμεί να επιλέξει και διαχειρισθεί ένα συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.Α., σύμφωνα με τα όσα αναπτύσσονται ανωτέρω στη Χρησιμότητα του προγράμματος, προκειμένου να έχει τα παραπάνω αποτελέσματα (output), τα οποία επίσης αναλυτικά περιγράφονται στις Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος, οφείλει να εισάγει στο πρόγραμμα τα ακόλουθα δεδομένα (input) του προβλήματος:

1. Επιλογή χαρτοφυλακίου

Επιλογή μετοχών του Χ.Α.Α. που αποτελούν το σύνολο των επιλογών του επενδυτή.

2. Εισαγωγή Περιορισμού

Προαιρετική επιλογή ανώτατου ή /και κατώτατου ορίου συμμετοχής κάθε μετοχής στο σύνολο του χαρτοφυλακίου.

3. Εισαγωγή περιορισμών ομάδων μετοχών

Προαιρετική επιλογή ανώτατου ή /και κατώτατου ορίου συμμετοχής μιας συγκεκριμένης ομάδας μετοχών στο σύνολο του χαρτοφυλακίου.

4. Καθορισμός στοιχείων υπολογισμών

Καθορισμός χρονικού ορίζοντα επεξεργασίας δεδομένων, χρονικού ορίζοντα διακράτησης χαρτοφυλακίου, επιπέδου ρίσκου, ελάχιστης επιθυμητής απόδοσης και ελάχιστου αριθμού μετοχών που είναι επιθυμητό να συνθέτουν το χαρτοφυλάκιο.

ii) Πρόγραμμα Η/Υ Αποτίμησης της αξίας των επιχειρήσεων για το εργαστήριο του μαθήματος «Χρηματοοικονομική Διοίκηση II» Δ' εξαμήνου.

Χρησιμότητα του προγράμματος

Το πρόγραμμα αυτό προσδιορίζει την αξία μιας επιχείρησης ή ομίλου επιχειρήσεων και παρέχει στοιχεία για τη λήψη χρηματοοικονομικών αποφάσεων, αναφορικά με την αύξηση της αξίας των επιχειρηματικών μονάδων, κυρίως σε περιπτώσεις εξαγορών, συγχωνεύσεων, χρηματιστηριακών τοποθετήσεων και ανάλυσης του κινδύνου της αξίας της επιχείρησης.

Το πρόγραμμα χρησιμεύει σε στελέχη επιχειρήσεων και οργανισμών, χρηματιστηριακές εταιρείες, τράπεζες, εταιρείες αμοιβαίων κεφαλαίων και επενδύσεων κεφαλαίων, συμβούλους επιχειρήσεων, οικονομοτεχνικά και λογιστικά γραφεία, οικονομολόγους κλπ. και είναι κατάλληλο για την εκπαίδευση σπουδαστών συναφών επαγγελματιών.

Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος

Το πρόγραμμα υπολογίζει, εκτυπώνει και παρουσιάζει σε γραφική μορφή:

- Πραγματικούς και φορολογικούς ισολογισμούς
- Την καθαρή περιουσιακή θέση της επιχείρησης
- Την αξία της επιχείρησης με τη μέθοδο των προεξοφλούμενων ταμιακών ροών
- Την αξία της επιχείρησης με τη μέθοδο των κεφαλαιοποιημένων οργανικών κερδών βάσει επιτοκίων με ρίσκο και επιτοκίων χωρίς ρίσκο

- Την αξία της επιχείρησης με τη μέθοδο της υπερπροσόδου βάσει επιτοκίων με ρίσκο και επιτοκίων χωρίς ρίσκο
- Την αξία της επιχείρησης με βάση το δείκτη P/E του κλάδου στον οποίο ανήκει η επιχείρηση
- Συνοπτικό πίνακα των αποτελεσμάτων όλων των μεθόδων
- Ανάλυση κινδύνου (risk) της αξίας της επιχείρησης, με πιθανοτική προσέγγιση των μεγεθών και προσομοίωση της λειτουργίας της, που ως μέθοδος παρέχει έγκαιρα αποτελέσματα και χρησιμοποιείται διεθνώς

Τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος

Τα κυριότερα τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Λειτουργεί σε περιβάλλον Windows με δυνατότητα για περαιτέρω επεξεργασία σε Word, Excel
- Αναπτύσσεται με βάση τα διεθνή πρότυπα ανάπτυξης λογισμικού
- Παράγει υψηλού επιπέδου εκτυπώσεις και γραφικά
- Διαθέτει εργονομική σχεδίαση και δεν απαιτεί ειδικές γνώσεις σε Η/Υ από το χρήστη
- Παρέχει ηλεκτρονική αρχειοθέτηση και τυποποίηση της εργασίας του χρήστη

Ασκήσεις πράξης

Για την εμβάθυνση της θεωρίας, την ενίσχυση της γνώσης και τη μύηση των σπουδαστών σε πρακτικές εφαρμογές «Αποτίμησης της αξίας των επιχειρήσεων» στο εργαστήριο Η/Υ βάσει του προτεινόμενου λογισμικού, χρησιμοποιούνται πραγματικές περιπτώσεις αποτίμησης περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων στο φυσικό επιχειρησιακό τους περιβάλλον.

Για παράδειγμα: Μια συγκεκριμένη βιομηχανική ή άλλη εταιρεία, η οποία επιθυμεί να αποτιμήσει την περιουσιακή της κατάσταση σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή, σύμφωνα με τα όσα αναπτύσσονται ανωτέρω στη Χρησιμότητα του προγράμματος, προκειμένου να έχει τα παραπάνω αποτελέσματα (output) τα οποία επίσης αναλυτικά περιγράφονται στις Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος οφείλει να εισάγει στο πρόγραμμα τα ακόλουθα δεδομένα (input) του προβλήματος:

1. Εισαγωγή γενικών στοιχείων

Χρονικός ορίζοντας των προβλέψεων. Αναφορά του συνόλου των μη λειτουργικών πεδίων και των υπολοίπων δανείων.

2. Εισαγωγή του επιτοκίου χωρίς κίνδυνο, του ασφαλίστρου κινδύνου (Risk Premium), εισαγωγή P/E κλάδου

3. Εισαγωγή του τελευταίου ισολογισμού (Ενεργητικό και Παθητικό)

4. Εισαγωγή των προβλέψεων (πωλήσεων, κόστους πωληθέντων κ.ο.κ.) για τον συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα

5. Καθορισμός της Υπολειμματικής Αξίας

Εισάγεται είτε άμεσα, είτε βάσει της καθαρής περιουσιακής θέσης, είτε βάσει του μέσου όρου των ροών της χρονικής περιόδου, είτε τέλος βάσει των ροών του τελευταίου προβλεπόμενου έτους.

6. Πιθανοτικό μέρος (Risk Analysis)

Εισαγωγή κατανομών πιθανοτήτων (εμπειρικές ή τυποποιημένες)

iii) Πρόγραμμα Η/Υ «Θεμελιώδους Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης των Επιχειρήσεων με αντίστοιχη κλαδική αναφορά» για το εργαστήριο του μαθήματος «Ανάλυση Ισολογισμού» Γ' εξαμήνου.

Χρησιμότητα του προγράμματος

Το πρόγραμμα αναλύει διαχρονικά τα οικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων (Ισολογισμούς, Εκμεταλλεύσεις, Αποτελέσματα Χρήσης) και προσδιορίζει την οικονομική κατάσταση και τη μελλοντική βιωσιμότητα της επιχείρησης σε μια δεδομένη χρονική στιγμή. Το εν λόγω λογισμικό εκτελεί όλες τις αναλύσεις του προγράμματος Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης στις δυνατότητες του οποίου έχουμε ήδη αναφερθεί και επιπλέον παρέχει πλήρη ανάλυση των θεμελιωδών μεγεθών όλων των επιχειρήσεων και κλάδων που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών της Αθήνας (Χ.Α.Α.). Το πρόγραμμα αποτελεί χρήσιμο εργαλείο σε κάθε μορφής επιχείρηση για τη σύγκρισή της διαχρονικά με άλλες επιχειρήσεις του κλάδου

(πρότυπες επιχειρήσεις, ανταγωνιστικές επιχειρήσεις κλπ.) αλλά και με το μέσο όρο του κλάδου.

Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος

Το πρόγραμμα υπολογίζει, εκτυπώνει και παρουσιάζει σε γραφική μορφή:

- Ανάλυση οικονομικών στοιχείων επιχειρήσεων και σύγκριση αυτών με κλαδικά στοιχεία
- Πλήρη ανάλυση των οικονομικών στοιχείων επιχειρήσεων εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και των κλάδων στους οποίους αυτές ανήκουν
- Προβλέψεις μελλοντικών οικονομικών στοιχείων επιχειρήσεων και κλάδων
- Συγκρίσεις διαχρονικά της επιχείρησης με ανταγωνιστικές επιχειρήσεις της αγοράς
- Ενοποιημένους ισολογισμούς και άλλα στατιστικά στοιχεία

Τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος

Τα κυριότερα τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Λειτουργεί σε περιβάλλον Windows με δυνατότητα για περαιτέρω επεξεργασία σε Word, Excel
- Αναπτύσσεται με βάση τα διεθνή πρότυπα ανάπτυξης λογισμικού
- Παράγει υψηλού επιπέδου εκτυπώσεις και γραφικά
- Διαθέτει εργονομική σχεδίαση και δεν απαιτεί ειδικές γνώσεις σε Η/Υ, από το χρήστη
- Παρέχει ηλεκτρονική αρχειοθέτηση και τυποποίηση της εργασίας του χρήστη

Ασκήσεις πράξης

Για την εμβάθυνση της θεωρίας, την ενίσχυση της γνώσης και τη μύηση των σπουδαστών σε πρακτικές εφαρμογές «Θεμελιώδους Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης των Επιχειρήσεων με αντίστοιχη κλαδική αναφορά» στο εργαστήριο Η/Υ, βάσει του προτεινόμενου λογισμικού, χρησιμοποιούνται πραγματικές περιπτώσεις επιχειρήσεων στο φυσικό επιχειρησιακό τους περιβάλλον.

Για παράδειγμα: Μια συγκεκριμένη βιομηχανική ή άλλη επιχείρηση, η οποία θα πρέπει να αναλύσει τα οικονομικά της στοιχεία και να προβεί σε μελλοντικές προβλέψεις της περιουσιακής της κατάστασης, συγκριτικά και με άλλα κλαδικά

στοιχεία σύμφωνα με τα όσα αναπτύσσονται ανωτέρω στη Χρησιμότητα του προγράμματος, προκειμένου να έχει τα παραπάνω αποτελέσματα (output), τα οποία επίσης αναλυτικά περιγράφονται στις Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος, οφείλει να εισάγει στο πρόγραμμα τα ακόλουθα δεδομένα (input) του προβλήματος:

1. Όλοι οι ισολογισμοί των εισηγμένων στο ΧΑΑ επιχειρήσεων υπάρχουν σε βάση δεδομένων (Data Base)
2. Στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων της περιόδου
Ενεργητικού, Παθητικού, Αποτελεσμάτων Χρήσεως, Διάθεσης Αποτελεσμάτων, Γενικής Εκμετάλλευσης, Λογαριασμοί Τάξεως.
3. Επιλογή επιχείρησης ή κλάδου για υπολογισμό των οικονομικών στοιχείων και τη διενέργεια συγκρίσεων και προβλέψεων

4.2.4. Ενδεικτική βιβλιογραφία

Για την κάλυψη των αναγκών των αναμορφωθέντων μαθημάτων προτείνεται η ακόλουθη ενδεικτική βιβλιογραφία:

α) Για το μάθημα «Χρηματιστηριακή Λειτουργία II» του Δ' εξαμήνου

- Κοτζαμάνης Σ., 2001, *Διαχείριση χαρτοφυλακίου στη θεωρία και στην πράξη*, χορηγία: Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα, Finance Invest.
- Κοτζαμάνης Σ., 2001, *Ο Κόσμος των Επενδύσεων: μετοχές· ομόλογα· λοιπές επενδύσεις*, τομ. Α' και Β', χορηγία: Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Finance Invest.
- Κιόχος Π., Παπανικολάου Γ., Κιόχος Α., 2001, *Χρηματιστήριο Αξιών και Παραγώγων Αθηνών. Διεθνή Χρηματιστήρια*, Αθήνα, Σταμούλης.
- Βούλγαρη – Παπαγεωργίου Ε., 2002, *Χρηματιστήριο Αξιών και Χρηματιστήριο Παραγώγων*, Αθήνα.
- Δελής Κ., 1996, *Αγορές Χρήματος και Κεφαλαίου. Μέθοδοι Αναλύσεως*, Αθήνα.

β) Για το μάθημα «Χρηματοοικονομική Διοίκηση II» του Δ' εξαμήνου.

- Θάνος Γ., Κιόχος Π., Παπανικολάου Γ., 2002, *Χρηματοδότηση των επιχειρήσεων*, Αθήνα, Σύγχρονη Εκδοτική.
- Weston J., Brigham E., 1986, *Βασικές αρχές της χρηματοοικονομικής διαχείρισης και πολιτικής*, (μετάφραση Λειβαδίτης Γ.), Αθήνα, Παπαζήσης.
- Παπούλιας Γ., 2002, *Θεμελιώδης Χρηματοοικονομική διοίκηση*, Αθήνα.
- Παπούλιας Γ., 2002, *Χρηματοοικονομική Διοίκηση (Financial Management)*, Αθήνα.
- Καραθανάσης Γ., 1999, *Χρηματοοικονομική διοίκηση και χρηματιστηριακές αγορές*, Αθήνα.

γ) Για το μάθημα «Ανάλυση Ισολογισμού» Γ' εξαμήνου

- Νιάρχος Ν., 1996, *Χρηματοοικονομική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων*, Αθήνα, Σταμούλης.
- Ευθύμογλου Π., 2000, *Χρηματοοικονομική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων*, τεύχ. Α', Αθήνα.
- Κάντζος Κ., 1997, *Ανάλυση Χρηματοοικονομικών καταστάσεων*, Αθήνα.
- Νικολάου Α., 1999, *Ανάλυση Χρηματοοικονομικών καταστάσεων*, Αθήνα.

4.3. ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ

4.3.1. Ωρολόγιο πρόγραμμα

Το υφιστάμενο ωρολόγιο πρόγραμμα αναμορφώνεται ως ακολούθως:

ΤΟΜΕΑΣ: ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

	ΕΞΑΜΗΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Α			Β			Γ			Δ		
		Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1.	ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ Ι και ΙΙ	7		7	7		7						
2.	ΔΙΚΑΙΟ Ι και ΙΙ	4		4	4		4						
3.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Ι και ΙΙ	2		2	2		2						
4.	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι και ΙΙ	2		2	2		2						
5.	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝ/ΓΩΝ	3		3									
6.	ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΩΝ Ι & ΙΙ	2		2	2		2						
7.	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ*				3		3						
8.	ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ Ι, ΙΙ*								3	3		3	3
9.	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ*							3		3			
10.	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ*							2		2			
11.	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ Ι & ΙΙ*							3		3	2		2
12.	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΥΣ Ι και ΙΙ**							5		5	3	2	5
13.	ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ #*								6	6			
14.	ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ							1		1			
15.	ΜΗΧ/ΜΕΝΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ#*											5	5
16.	ΑΝΑΛΥΣΗ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ#*										3	2	5
17.	ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ (SPREAD SHEETS – Η/Υ) #											4	4
18.	ΑΓΓΛΙΚΑ	3		3	3		3	3		3	3		3
19.	ΧΡΗΣΗ Η/Υ		2	2		2	2						
	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	23	2	25	23	2	25	17	9	26	11	16	27

Θ = ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ

Ε = ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ

Σ = ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

* Απαιτείται επαγγελματική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο, 4 ετών για αποφοίτους Α.Ε.Ι. και 5 ετών για αποφοίτους Τ.Ε.Ι. μετά τη λήψη πτυχίου.

#* Απαιτείται η γνώση των ειδικών πακέτων πληροφορικής και η επαγγελματική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο των 5 ετών για αποφοίτους ΑΕΙ και ΤΕΙ μετά τη λήψη πτυχίου.

Απαιτείται η γνώση των ειδικών πακέτων πληροφορικής

Τα σημεία παρέμβασης στο ανωτέρω πρόγραμμα αφορούν τα εξής γνωστικά αντικείμενα:

i) Το μάθημα «Λογιστική Κόστους II» Δ' εξαμήνου από θεωρητικό (πέντε (5) ώρες θεωρία) μετατρέπεται σε μικτό (τρεις (3) ώρες θεωρία και δύο (2) ώρες εργαστήριο). Η παρέμβαση αυτή θεωρείται αναγκαία, αφού με την ενίσχυση κατά δύο (2) ώρες εργαστηριακά του μαθήματος αυτού ουσιαστικοποιείται η εξειδίκευση των σπουδαστών με την απόκτηση γνώσεων εφαρμογής κατάλληλου λογισμικού σε θέματα πρότυπης και απολογιστικής κοστολόγησης (standard cost) των επιχειρήσεων. Σημειώνεται ότι η υποκατάσταση δύο (2) ωρών θεωρίας με δύο (2) ώρες εργαστήριο δεν αποδυναμώνει τη θεωρία, αφού η πρακτική εφαρμογή της πρότυπης κοστολόγησης που συμπεριλαμβάνονταν στις πέντε (5) ώρες θεωρία θα γίνεται πλέον εργαστηριακά.

ii) Το μάθημα «Ανάλυση Ισολογισμού» Δ' εξαμήνου από θεωρητικό (τρεις (3) ώρες θεωρία) μετατρέπεται σε μικτό (τρεις (3) ώρες θεωρία και δύο (2) ώρες εργαστήριο). Η παρέμβαση αυτή θεωρείται αναγκαία διότι το συγκεκριμένο επιστημονικό αντικείμενο αποκτά εφαρμοσμένο χαρακτήρα και καθίσταται χρηματοοικονομικό εργαλείο ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων.

4.3.2. Περιγράμματα ύλης

α) «Λογιστική Κόστους II» Δ' εξαμήνου

Το περίγραμμα της ύλης το οποίο ισχύει για το συγκεκριμένο μάθημα κρίνεται επαρκές, αφού α) καλύπτει τα χαρακτηριστικά στοιχεία, τις γενικές αρχές και τις έννοιες του κόστους, β) αντιμετωπίζει όλα τα ζητήματα αναφορικά με την κοστολόγηση των προϊόντων, τη διαμόρφωση του κόστους και τη λογιστική αντιμετώπισή του, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και την ανάλυση των λογαριασμών της ομάδας (9) του Ε.Γ.Λ.Σ., γ) περιλαμβάνει το χειρισμό των προβλημάτων της αναλυτικής λογιστικής με βάση το Ε.Γ.Λ.Σ. και τον Κ.Β.Σ., και δ) διαθέτει το θεωρητικό πλαίσιο που είναι απαραίτητο για την κατανόηση και λειτουργία του προτεινόμενου λογισμικού της πρότυπης και απολογιστικής κοστολόγησης που θα εφαρμοστεί στο εργαστηριακό μέρος του μαθήματος.

β) «Ανάλυση Ισολογισμού» Δ' εξαμήνου

Το περίγραμμα της ύλης έχει ως ακολούθως:

- Έννοια και σκοπός της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων
- Βασικές κατηγορίες και σκοποί των αναλυτών
- Είδη της ανάλυσης των λογιστικών καταστάσεων
- Μέθοδοι ανάλυσης των λογιστικών καταστάσεων
- Ανάλυση περιουσιακής διάρθρωσης και κεφαλαιακής δομής της επιχείρησης
- Χρηματοοικονομική ανάλυση νεκρού σημείου και cash flow της επιχείρησης
- Ανάλυση σχέσεων των στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων με αριθμοδείκτες
- Ανάλυση λογιστικών καταστάσεων και δανειοληπτική ικανότητα της επιχείρησης
- Συγκριτική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων
- Χρηματοοικονομική ανάλυση ενοποιημένων ισολογισμών κλάδου
- Μελέτη ισολογισμού και αποτελεσμάτων εμπορικής επιχείρησης
- Μελέτη ισολογισμού και αποτελεσμάτων βιομηχανικής επιχείρησης
- Μελέτη ισολογισμού και αποτελεσμάτων τραπεζικής μονάδας

4.3.3. Εργαστήρια Η/Υ – Χαρακτηριστικά Λογισμικού

Οι προτεινόμενες αναβαθμίσεις ορισμένων θεωρητικών μαθημάτων με την προσθήκη εργαστηριακού μέρους αναφέρονται σε εφαρμογές προγραμμάτων λογισμικού των οποίων η χρησιμότητά τους, οι δυνατότητές τους και τα τεχνικά τους χαρακτηριστικά περιγράφονται ακολούθως:

- i) Πρόγραμμα Η/Υ πρότυπης και απολογιστικής κοστολόγησης (Standard cost) για το εργαστήριο του μαθήματος «Λογιστική κόστους II» του Δ' εξαμήνου σπουδών.

Χρησιμότητα του προγράμματος

Το πρόγραμμα αυτό χρησιμεύει για τον προσδιορισμό του συνολικού κόστους των προϊόντων στην παραγωγή, στη διοίκηση, στις πωλήσεις και στην χρηματοοικονομική λειτουργία των επιχειρήσεων, καθώς και για τη σύγκριση αυτού με τα απολογιστικά στοιχεία με σκοπό την ερμηνεία των αποκλίσεων και τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων αναφορικά με την τιμολόγηση των αποθεμάτων ετοιμών και λοιπών προϊόντων αλλά και άλλων αποφάσεων που συναρτώνται με τη συνολική διοικητική λειτουργία της επιχείρησης. Το εν λόγω πρόγραμμα απευθύνεται στα τμήματα κοστολόγησης των λογιστικών υπηρεσιών των επιχειρήσεων και

οργανισμών, στα οικονομικά στελέχη και συμβούλους των επιχειρήσεων, στα οικονομοτεχνικά και φοροτεχνικά γραφεία, αλλά είναι ιδιαίτερα χρήσιμο και για εκπαιδευτική χρήση με σκοπό τη μύηση των σπουδαστών σε συναφή θέματα της πρότυπης και απολογιστικής κοστολόγησης.

Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος

Το πρόγραμμα υπολογίζει, εκτυπώνει και παρουσιάζει σε γραφική μορφή:

- Στοιχεία προσδιορισμού της δομής και του κόστους των προϊόντων βιομηχανικών επιχειρήσεων
- Συγκρίσεις του κόστους με απολογιστικά στοιχεία
- Πρότυπο και πραγματικό κοστολόγιο προϊόντων
- Αναλυτικά κόστη με διαχωρισμό των στοιχείων σε σταθερά και μεταβλητά.
- Νεκρό σημείο προϊόντος και επιχείρησης
- Αποκλίσεις διαφόρων φορέων κόστους και ερμηνεία αποκλίσεων
- Έτοιμα και ενδιάμεσα προϊόντα
- Προϋπολογισμό παραγωγής προϊόντων
- Διαχείριση άμεσων και έμμεσων δαπανών εργασίας
- Δείκτες αξιολόγησης διαφόρων μεγεθών κλπ

Τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος

Τα κυριότερα τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Λειτουργεί σε περιβάλλον Windows με δυνατότητα για περαιτέρω επεξεργασία σε Word, Excel
- Αναπτύσσεται με βάση τα διεθνή πρότυπα ανάπτυξης λογισμικού
- Παράγει υψηλού επιπέδου εκτυπώσεις και γραφικά
- Διαθέτει εργονομική σχεδίαση και δεν απαιτεί ειδικές γνώσεις σε Η/Υ από το χρήστη
- Παρέχει ηλεκτρονική αρχειοθέτηση και τυποποίηση της εργασίας του χρήστη

Ασκήσεις πράξης

Για την εμβάθυνση της θεωρίας, την ενίσχυση της γνώσης και τη μύηση των σπουδαστών σε πρακτικές εφαρμογές «Πρότυπης και απολογιστικής κοστολόγησης

(standard cost)» στο εργαστήριο Η/Υ, βάσει του προτεινόμενου λογισμικού χρησιμοποιούνται πραγματικές περιπτώσεις επιχειρήσεων στο φυσικό επιχειρησιακό τους περιβάλλον.

Για παράδειγμα: Μια συγκεκριμένη βιομηχανική ή άλλη επιχείρηση προκειμένου να εξετάσει διάφορα σενάρια στη δομή των εσόδων και των εξόδων της με σκοπό να προσαρμόσει ανάλογα την τιμολογιακή της πολιτική, σύμφωνα με τα όσα αναπτύσσονται ανωτέρω στη χρησιμότητα του προγράμματος, ώστε να έχει τα παραπάνω αποτελέσματα (output), τα οποία επίσης αναλυτικά περιγράφονται στις Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος, οφείλει να εισάγει στο πρόγραμμα τα ακόλουθα δεδομένα (input) του προβλήματος:

1. Εισαγωγή των Α' υλών, Β' υλών, υλικών συσκευασίας που εμπλέκονται στην παραγωγική διαδικασία, σε μονάδες μέτρησης και τιμή ανά μονάδα
2. Εισαγωγή των τμημάτων παραγωγής και του φασεολογίου ανά τμήμα
3. Εισαγωγή των παραγόμενων προϊόντων (τελικών και ενδιάμεσων)
4. Εισαγωγή των τεχνικών προδιαγραφών των προϊόντων. Συμμετοχή υλικών στην παραγωγική διαδικασία ποσοστό φύρας ανά ύλη
5. Εισαγωγή βάσεων επιμερισμού εξόδων. Χρονομέτρηση των φάσεων ανά τμήμα παραγωγής
6. Συνολική ποσότητα πωλήσεων ανά προϊόν. Στοιχεία για τον υπολογισμό της προτεινόμενης τιμής πώλησης (Mark Up, Μικτό Κέρδος, Standard Τιμή Πώλησης)
7. Προϋπολογισμός παραγωγής. Απόθεμα έναρξης ανά προϊόν. Επιθυμητό Stock λήξης ανά προϊόν
8. Άμεση εργασία ανά προϊόν. Προβλεπόμενες εργάσιμες ημέρες ανά ημερολογιακή περίοδο. Αριθμός εργαζομένων στην παραγωγή ανά προϊόν. Μέσο ημερομίσθιο ανά εργαζόμενο

9. Ορισμός κέντρων κόστους (Παραγωγή-Πωλήσεις-Διοίκηση). Σταθερό και μεταβλητό κόστος έμμεσης εργασίας ανά κέντρο κόστους

10. Αναλυτική αναφορά των γενικών εξόδων. Επιμερισμός των γενικών εξόδων ανά κέντρο κόστους

11. Χρηματοοικονομικές δαπάνες

ii) Πρόγραμμα Η/Υ «Θεμελιώδους Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης των Επιχειρήσεων με αντίστοιχη κλαδική αναφορά» για το εργαστήριο του μαθήματος «Ανάλυση Ισολογισμού» του Δ' εξαμήνου.

Χρησιμότητα του προγράμματος

Το πρόγραμμα αναλύει διαχρονικά τα οικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων (Ισολογισμούς, Εκμεταλλεύσεις, Αποτελέσματα Χρήσης) και προσδιορίζει την οικονομική κατάσταση και τη μελλοντική, βιωσιμότητα της επιχείρησης σε μια δεδομένη χρονική στιγμή. Το εν λόγω λογισμικό εκτελεί όλες τις αναλύσεις του προγράμματος Χρηματοοικονομικής ανάλυσης στις δυνατότητες του οποίου έχουμε ήδη αναφερθεί και επιπλέον παρέχει πλήρη ανάλυση των θεμελιωδών μεγεθών όλων των επιχειρήσεων και κλάδων που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών της Αθήνας (Χ.Α.Α.). Το πρόγραμμα αποτελεί χρήσιμο εργαλείο σε κάθε μορφής επιχείρηση για τη σύγκριση της διαχρονικά με άλλες επιχειρήσεις του κλάδου (πρότυπες επιχειρήσεις, ανταγωνιστικές επιχειρήσεις κλπ.) αλλά και με το μέσο όρο του κλάδου.

Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος

Το πρόγραμμα υπολογίζει, εκτυπώνει και παρουσιάζει σε γραφική μορφή:

- Ανάλυση οικονομικών στοιχείων επιχειρήσεων και σύγκριση αυτών με κλαδικά στοιχεία
- Πλήρη ανάλυση των οικονομικών στοιχείων επιχειρήσεων εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και των κλάδων στους οποίους αυτές ανήκουν
- Προβλέψεις μελλοντικών οικονομικών στοιχείων επιχειρήσεων και κλάδων
- Συγκρίσεις διαχρονικά της επιχείρησης με ανταγωνιστικές επιχειρήσεις της αγοράς
- Ενοποιημένους ισολογισμούς και άλλα στοιχεία

Τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος

Τα κυριότερα τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Λειτουργεί σε περιβάλλον Windows με δυνατότητα για περαιτέρω επεξεργασία σε Word, Excel
- Αναπτύσσεται με βάση τα διεθνή πρότυπα ανάπτυξης λογισμικού
- Παράγει υψηλού επιπέδου εκτυπώσεις και γραφικά
- Διαθέτει εργονομική σχεδίαση και δεν απαιτεί ειδικές γνώσεις σε Η/Υ από το χρήστη
- Παρέχει ηλεκτρονική αρχειοθέτηση και τυποποίηση της εργασίας του χρήστη

Ασκήσεις πράξης

Για την εμβάθυνση της θεωρίας, την ενίσχυση της γνώσης και τη μύηση των σπουδαστών σε πρακτικές εφαρμογές «Θεμελιώδους Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης των Επιχειρήσεων με αντίστοιχη κλαδική αναφορά» στο εργαστήριο Η/Υ, βάσει του προτεινόμενου λογισμικού, χρησιμοποιούνται πραγματικές περιπτώσεις επιχειρήσεων στο φυσικό επιχειρησιακό τους περιβάλλον.

Για παράδειγμα: Μία συγκεκριμένη βιομηχανική ή άλλη επιχείρηση, η οποία θα πρέπει να αναλύσει τα οικονομικά της στοιχεία και να προβεί σε μελλοντικές προβλέψεις της περιουσιακής της κατάστασης, συγκριτικά και με άλλα κλαδικά στοιχεία σύμφωνα με τα όσα αναπτύσσονται ανωτέρω στη Χρησιμότητα του προγράμματος, προκειμένου να έχει τα παραπάνω αποτελέσματα (output), τα οποία επίσης αναλυτικά περιγράφονται στις Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος οφείλει να εισάγει στο πρόγραμμα τα ακόλουθα δεδομένα (Input) του προβλήματος:

- 1. Όλοι οι ισολογισμοί των εισηγμένων στο ΧΑΑ επιχειρήσεων υπάρχουν σε βάση δεδομένων (Data Base)**
- 2. Στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων της περιόδου**
Ενεργητικού, Παθητικού, Αποτελεσμάτων Χρήσεως, Διάθεσης Αποτελεσμάτων, Γενικής Εκμετάλλευσης, Λογαριασμών Τάξεως
- 3. Επιλογή επιχείρησης ή κλάδου για υπολογισμό των οικονομικών στοιχείων και τη διενέργεια συγκρίσεων και προβλέψεων**

4.3.4. Ενδεικτική βιβλιογραφία

Για την κάλυψη των αναγκών του αναμορφωθέντος μαθήματος «Ανάλυση Ισολογισμού», Δ' εξαμήνου προτείνεται η ακόλουθη ενδεικτική βιβλιογραφία:

- Νιάρχος Ν., 1996, *Χρηματοοικονομική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων*, Αθήνα, Σταμούλης.
- Ευθύμογλου Π., 2000, *Χρηματοοικονομική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων*, τεύχ. Α', Αθήνα.
- Κάντζος Κ., 1997, *Ανάλυση Χρηματοοικονομικών καταστάσεων*, Αθήνα.
- Νικολάου Α., 1999, *Ανάλυση Χρηματοοικονομικών καταστάσεων*, Αθήνα.

4.4. ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΘΗΚΗΣ

4.4.1. Ωρολόγιο πρόγραμμα

Το υφιστάμενο ωρολόγιο πρόγραμμα αναμορφώνεται ως ακολούθως:

ΤΟΜΕΑΣ: ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΘΗΚΗΣ

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ		Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1.	ΑΓΓΛΙΚΑ	3		3	3		3	3		3	3		3
2.	ΧΡΗΣΗ Η/Υ		2	2		2	2						
3.	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ*	2		2	2		2	2	2	4	2		2
4.	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ DOS – WINDOWS		2	2									
5.	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ WINDOWS		2	2									
6.	ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	3		3									
7.	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	4		4									
8.	ΑΣΦΑΛΕΙΑ – ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑ ΧΩΡΟΥ	2		2	2		2						
9.	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι & ΙΙ	2		2	2		2						
10.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	2		2	2		2						
11.	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	2		2	2		2						
12.	ΚΩΔΙΚΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ				3		3						
13.	ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ					4	4						
14.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ				6		6						
15.	ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ							1		1			
16.	ΠΑΚΕΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ								4	4		4	4
17.	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ							3		3			
18.	ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ								4	4			
19.	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΜΕ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ											3	3
20.	ΠΑΚΕΤΟ RG REPORT GENERATOR								2	2		2	2
21.	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΝΠΔΔ							2		2	2		2
22.	ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ							2	2	4	2	2	4
23.	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΠΟΘΗΚΗΣ*										5	2	7
	ΣΥΝΟΛΟ	20	6	26	22	6	28	13	14	27	14	13	27

Θ = ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ

Ε = ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ

Σ = ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

* Απαιτείται γνώση των ειδικών πακέτων πληροφορικής και επαγγελματική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο άνω των 5 ετών για αποφοίτους ΑΕΙ και ΤΕΙ μετά τη λήψη πτυχίου.

Τα σημεία παρέμβασης στο ανωτέρω πρόγραμμα αφορούν τα εξής γνωστικά αντικείμενα:

i) Το μάθημα «Συστήματα Διαχείρισης Αποθεμάτων», Γ' εξαμήνου από θεωρητικό (δύο (2) ώρες θεωρία) μετατρέπεται σε μικτό (δύο (2) ώρες θεωρία και δύο (2) ώρες εργαστήριο). Η παρέμβαση αυτή θεωρείται αναγκαία, αφού με την ενίσχυση κατά δύο (2) ώρες εργαστηριακά του μαθήματος αυτού, ουσιαστικοποιείται η εξειδίκευση των σπουδαστών με την απόκτησης γνώσεων εφαρμογής κατάλληλου λογισμικού σε θέματα προγραμματισμού των παραγγελιών (προμηθειών) και κατανομής του αποθέματος. Σημειώνεται ότι το υφιστάμενο θεωρητικό πλαίσιο (περίγραμμα της ύλης) είναι επαρκές και ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις για τη θεμελίωση των βασικών εννοιών του εν λόγω λογισμικού.

ii) Το μάθημα «Οργάνωση Αποθήκης» από θεωρητικό (έξι (6) ώρες θεωρία) μετατρέπεται σε μικτό (πέντε (5) ώρες θεωρία και δύο (2) ώρες εργαστήριο). Η παρέμβαση αυτή θεωρείται αναγκαία διότι το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο αποκτά και τον απαραίτητο χαρακτήρα εφαρμογής, που σήμερα θα πρέπει να διαθέτει για να ανταποκρίνεται σε μία δυναμικά και άρτια τεχνολογικά οργανωμένη επιχείρηση στον τομέα αποθήκευσης και διανομών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα εξειδικευμένα συστήματα με τα υποσυστήματά τους που διατίθενται σήμερα στην αγορά από τις εταιρείες logistics, αναφορικά με την οργάνωση και βελτιστοποίηση της αποθήκης σε όλες τις φάσεις της λειτουργίας της και της διαχείρισής της (μεταφορά, παραλαβή, επιστροφή, ταυτοποίηση, τοποθέτηση, συσκευασία, αποστολή, έλεγχος ποιότητας, διασύνδεση με άλλα πληροφοριακά συστήματα, λογιστική και εξωλογιστική απογραφή, ανατροφοδοσία, εργασίες διεκπεραίωσης κ.ά.) αποτελούν βαριά ολοκληρωμένα συστήματα που εφαρμόζονται σε μεγάλες οικονομικές μονάδες με σημαντικό αριθμό κέντρων αποθήκευσης, διανομής,

συνθηκών απόθεσης και διαφορετικότητας προϊόντων και βασίζονται στις πλέον σύγχρονες τεχνολογίες, όπως ασύρματα δίκτυα (RF), γραμμωτούς κώδικες (Barcode), εξοπλισμό υψηλής αυτοματοποίησης (Automatic Storage and Retrieval Systems, Order Picking κλπ.) και άλλες ηλεκτρολογικές, ηλεκτρονικές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις αυτοματισμού, σε συνδυασμό με σειρά αναπτυγμένων μεθόδων και αλγορίθμων βελτιστοποίησης, οι οποίοι δομούνται ως ενιαίο σύστημα με συγκεκριμένη και ολοκληρωμένη φιλοσοφία. Η προαναφερθείσα δομική πολυπλοκότητα ενός ολοκληρωμένου συστήματος εφοδιασμού και διανομής το καθιστά ανεφάρμοστο εργαστηριακά για την εκπλήρωση εκπαιδευτικών σκοπών.

Για τους ανωτέρω λόγους η κάλυψη των συγκεκριμένων εκπαιδευτικών αναγκών των καταρτιζόμενων στο εν λόγω γνωστικό πεδίο, θα μπορούσε να επιτευχθεί με την εφαρμογή συστήματος διαχείρισης αποθηκών «Warehouse Logistics, Management System» που διατίθεται στην αγορά χωρίς ειδικές εγκαταστάσεις, αλλά μόνο το λογισμικό μέρος, αφού αυτό έχει την ικανότητα προσομοίωσης ενός πραγματικού κυκλώματος Logistics στο εργαστήριο και είναι φιλικό στο χρήστη. Το εργαστηριακό μέρος συμπληρώνεται κατά τη διάρκεια του ενός ή δύο τελευταίων μαθημάτων με παρουσίαση βιντεοσκόπησης της λειτουργίας του όλου κυκλώματος (φάσεις και επίπεδα) του Warehouse Logistics Management System, μιας ή δύο υποδειγματικών οικονομικών μονάδων ή ομίλων επιχειρήσεων. Η βιντεοσκόπηση θα πρέπει να αποτελέσει μέρος των υποχρεώσεων της εταιρείας από την οποία ο ΟΕΕΚ θα προμηθευτεί τελικά το συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Το θεωρητικό υπόβαθρο του εργαστηρίου, μετά από εξέταση των νέων αναγκών, συμπεραίνεται ότι καλύπτεται επαρκώς από το υφιστάμενο περίγραμμα της ύλης του μαθήματος.

4.4.2. Περιγράμματα ύλης

Με βάση τα ανωτέρω, τα περιγράμματα της ύλης των μαθημάτων της ειδικότητας, που υφίστανται αναθεώρηση με την προσθήκη εργαστηριακού μέρους (εφαρμογή λογισμικού) παραμένουν ως έχουν.

4.4.3. Εργαστήρια Η/Υ – Χαρακτηριστικά Λογισμικού

Οι προτεινόμενες αναβαθμίσεις των θεωρητικών μαθημάτων με την προσθήκη εργαστηριακού μέρους αφορούν εφαρμογές προγραμμάτων λογισμικού των οποίων η χρησιμότητα, οι δυνατότητες και τα τεχνικά τους χαρακτηριστικά περιγράφονται ακολούθως:

- i) Πρόγραμμα Η/Υ διαχείρισης και ελέγχου αποθεμάτων με τον προγραμματισμό των παραγγελιών για το εργαστήριο του μαθήματος «Συστήματα Διαχείρισης Αποθεμάτων» του Γ' εξαμήνου σπουδών.

Χρησιμότητα του προγράμματος

Το πρόγραμμα στηρίζεται στην ανάγκη διατήρησης ενός ελάχιστου αποθέματος ασφαλείας (σιδηρούν απόθεμα) σε κάθε φάση της εφοδιαστικής αλυσίδας με σκοπό, αφενός την ελαχιστοποίηση των απωλειών από συσσώρευση πλεοναζόντων αποθεμάτων και συνεπώς υπερβαλλουσών δεσμεύσεων επενδεδυμένων σε αποθέματα κεφαλαίων και αφετέρου την ελαχιστοποίηση των απωλειών (ζημιών) από ενδεχόμενη αποσκίρτηση μέρους της πελατείας της επιχείρησης οφειλόμενη στη μη έγκαιρη ικανοποίησή της από πιθανή έλλειψη αποθέματος, λόγω υπερβάλλουσας ζήτησης, ανάλογα με την εποχικότητα της επιχείρησης και τη φάση των οικονομικών διακυμάνσεων.

Το πρόγραμμα χρησιμεύει για τον προσδιορισμό της βέλτιστης ποσότητας παραγγελίας, του αποθέματος ασφαλείας και των λοιπών παραμέτρων που προσδιορίζουν τη συμπεριφορά του συστήματος (στάθμη παραγγελίας, μέσο απόθεμα, μέγιστο απόθεμα, συναρτήσεις κόστους παραγγελιών κ.ά.). Επίσης με το εν λόγω λογισμικό προτείνονται άμεσες ποσότητες αναπλήρωσης, σχέδιο μελλοντικών παραγγελιών και διαμορφώνονται σενάρια που επιτρέπουν σημαντικές αναλύσεις και προβλέψεις για την καλύτερη δυνατή διαχείριση των αποθεμάτων.

Το εν λόγω πρόγραμμα απευθύνεται σε κάθε επιχείρηση και οργανισμό που διαχειρίζεται αποθέματα και είναι εξ ίσου χρήσιμο για την ελαχιστοποίηση του κόστους διοίκησης αποθεμάτων υπό την ευρεία έννοια του όρου.

Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος

Το πρόγραμμα υπολογίζει, εκτυπώνει και παρουσιάζει σε γραφική μορφή:

- Τον αριθμό παραγγελιών βάσει των προβλέψεων ζήτησης, του αποθέματος ασφαλείας, των αναμενόμενων παραγγελιών κ.ά.
- Τους περιορισμούς που τίθενται από το επιχειρησιακό περιβάλλον για μακροπρόθεσμο προγραμματισμό
- Πληροφορίες αναφορικά με την προμήθεια και ζήτηση προϊόντων σε όλη τη γραμμή της εφοδιαστικής αλυσίδας
- Πληροφορίες σχετικές με την αξία του αποθέματος, το κόστος διατήρησης του αποθέματος, το κόστος παραγγελίας, την ετήσια ζήτηση, τυπικές αποκλίσεις, αποδεκτό επίπεδο κινδύνου κ.ά.

Τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος

Τα κυριότερα τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Λειτουργεί σε περιβάλλον Windows με δυνατότητα για περαιτέρω επεξεργασία σε Word, Excel
- Αναπτύσσεται με βάση τα διεθνή πρότυπα ανάπτυξης λογισμικού
- Παράγει υψηλού επιπέδου εκτυπώσεις και γραφικά
- Διαθέτει εργονομική σχεδίαση και δεν απαιτεί ειδικές γνώσεις σε Η/Υ από το χρήστη
- Διατίθεται στην αγορά και ως ASP (Application Service Provider) λύση στο Internet με μηνιαία συνδρομή χωρίς επενδύσεις σε λογισμικό ή τεχνολογικό εξοπλισμό, κ.ά.

Ασκήσεις πράξης

Για την εμβάθυνση της θεωρίας, την ενίσχυση της γνώσης και τη μύηση των σπουδαστών σε πρακτικές εφαρμογές «Διαχείρισης και ελέγχου αποθεμάτων με τον προγραμματισμό των παραγγελιών» στο εργαστήριο Η/Υ, βάσει του προτεινόμενου λογισμικού, χρησιμοποιούνται πραγματικές ή υποθετικές περιπτώσεις επιχειρήσεων.

Για παράδειγμα: Μία συγκεκριμένη βιομηχανική ή άλλη οικονομική μονάδα, προκειμένου να προγραμματίσει και ελέγξει τα αποθέματά της, ώστε να ελαχιστοποιήσει το κόστος διαχείρισης αυτών, αλλά συγχρόνως να διατηρεί τις ελάχιστες δυνατές επενδύσεις κεφαλαίων σε αποθέματα ασφαλείας που θα της επιτρέπουν να καλύπτει τη ζήτηση της πελατείας της εποχικά αλλά και σε κάθε φάση του οικονομικού κύκλου, οφείλει να εισάγει στο πρόγραμμα τα ακόλουθα δεδομένα (Input) του προβλήματος:

1. **Αξία μονάδας αποθέματος**
2. **Κόστος διατήρησης αποθέματος**
3. **Κόστος παραγγελίας**

4. **Ετήσια ζήτηση**
5. **Εργάσιμες ημέρες ή περίοδοι του χρόνου**
6. **Χρόνος ικανοποίησης ανά παραγγελία**

ii) Πρόγραμμα Η/Υ «Warehouse Logistics Management System» για το εργαστήριο του μαθήματος «Οργάνωση Αποθήκης» του Δ' εξαμήνου.

Χρησιμότητα του προγράμματος

Το συγκεκριμένο σύστημα με τα συνεργαζόμενα υποσυστήματά του είναι εξειδικευμένο στη διαχείριση και ανάλυση όλων των φάσεων της οργάνωσης και βελτιστοποίησης της αποθήκης. Βασίζεται στις πιο σύγχρονες τεχνολογίες επεξεργασίας και μετάδοσης πληροφοριών και διαθέτει μεθόδους και τεχνικές οργάνωσης και βελτιστοποίησης συστημάτων με αλγορίθμους. Οι κύριες χρησιμότητές του αναφέρονται στη πλήρη παρακολούθηση των κωδικοποιημένων ειδών, στην συσκευασία τους, στην αναπλήρωσή τους, στη διεκπεραίωση παραγγελιών, στη μεταφορά, στη συνολική διαχείριση αποθήκης και του κόστους διατήρησης των αποθεμάτων, στη διαχείριση της ποιότητάς τους, στην τιμολόγησή τους, στη συνεργασία του συστήματος της αποθήκης με άλλα πληροφοριακά συστήματα κ.ά.

Το πρόγραμμα αυτό λόγω της συσσωρευμένης γνώσης και εμπειρίας που διαχειρίζεται αποτελεί ένα ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα διοίκησης επιχειρησιακών πόρων που είναι χρήσιμο σε κάθε επιχείρηση του πρωτογενούς, του δευτερογενούς ή του τριτογενούς τομέα της οικονομίας που ενδιαφέρεται να βελτιστοποιεί την αποδοτικότητα των επενδεδυμένων στις αποθήκες κεφαλαίων της.

Δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος

Το πρόγραμμα υπολογίζει, εκτυπώνει και παρουσιάζει σε γραφική μορφή:

- Παρακολούθηση κωδικών ειδών, συσκευασίες, τιμές παρακαταθηκών, κόστη προϊόντων, ποσότητες αναπαραγγελιών, δασμολογικές κλάσεις, τιμολογήσεις, διάφορες στατιστικές, γραφικά κ.ά.
- Παρακολούθηση εισαγωγών, εκφορτώσεων, ελέγχων, φορτωτικών εγγράφων, οχημάτων κλπ., που σχετίζονται με τις αποθήκες της επιχείρησης
- Πλήρη διαχείριση όλων των λειτουργιών της αποθήκης και της διακίνησης των προϊόντων
- Πλήρη παρακολούθηση όλων των εισερχομένων παραγγελιών, παραληπτών, πρακτορείων, ημερομηνιών, δελτίων αποστολής, συστημάτων διαχείρισης FIFO/FEFO/LIFO, αυτόματη καταχώρηση παραγγελιών κ.ά.
- Λίστα παράδοσης
- Λίστα περισυλλογής
- Υποστήριξη τιμολογιακή και φορολογική των εκτελωνιζόμενων ειδών
- Ανεπτυγμένη στατιστική και διαγραμματική παρακολούθηση σε όλες τις φάσεις και τα επίπεδα της εφοδιαστικής αλυσίδας
- Κατασκευή σεναρίων και στρατηγικών εκτέλεσης εργασιών με προσομοίωση και παρακολούθηση της εξέλιξης των διαφόρων επιλογών

Τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος

Τα κυριότερα τεχνικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Λειτουργεί σε περιβάλλον Windows με δυνατότητα για περαιτέρω επεξεργασία σε Word, Excel
- Αναπτύσσεται με βάση τα διεθνή πρότυπα ανάπτυξης λογισμικού

- Εξασφαλίζει ταχύτητα επεξεργασίας στοιχείων, έκδοσης παραστατικών, έκδοσης στατιστικών, παρουσίασης γραφικών, τιμολόγησης αποθετών- παραληπτών κ.ά.
- Παρέχει αυτόματη ηλεκτρονική καταχώρηση και αρχειοθέτηση διαφόρων στοιχείων κ.ά.

Ασκήσεις πράξης

Για την εμβάθυνση της θεωρίας, την ενίσχυση της γνώσης και τη μύηση των σπουδαστών σε πρακτικές εφαρμογές διαχείρισης συστημάτων αποθηκών «Warehouse Logistics Management System» στο εργαστήριο Η/Υ, βάσει του προτεινόμενου λογισμικού, χρησιμοποιούνται πραγματικές ή υποθετικές περιπτώσεις επιχειρήσεων.

Για παράδειγμα ένας συγκεκριμένος εμπορικός όμιλος προκειμένου να εκμεταλλευτεί κατά τρόπο ορθολογικό τα νέα τεχνολογικά συστήματα διοίκησης και διακίνησης αποθήκης για τη μείωση των λαθών και του κόστους διαχείρισης πόρων και χώρων, ώστε να επιτύχει τα παραπάνω αποτελέσματα (output) που περιγράφονται αναλυτικά στις δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος, θα πρέπει να εισάγει στο πρόγραμμα τα ακόλουθα δεδομένα (input) του προβλήματος:

- Αριθμό αποθηκευτικών χώρων και σημείων διασύνδεσης
- Αριθμό αποθετών
- Κωδικοποιημένα προϊόντα
- Φορτωταζί και μέσα μεταφοράς
- Αριθμό παραληπτών
- Δημιουργία ραφαρίας και θέσεων
- Δημιουργία παραστατικών διακίνησης

- Διαδικασία παραλαβής αναμονών εισαγωγής προϊόντων στην αποθήκη
- Οριστοκοποίηση της εισαγωγής σε παραστατικό
- Κιβωτοποίηση και παλετοποίηση εισαγωγών
- Χωροταξική τοποθέτηση προϊόντων στην αποθήκη
- Λήψη παραγγελιών
- Δέσμευση παραγγελιών και εκτέλεση
- Δημιουργία σεναρίου χρέωσης υπηρεσιών
- Δημιουργία τιμολογίου χρέωσης (billing)
- Διάφορα κόστη συντήρησης αποθέματος
- Τήρηση αρχών FIFO/FEFO/LIFO
- Λοιπά στοιχεία ανάλογα με την επιχείρηση

Το πρόγραμμα προσομοιώνει το πραγματικό κύκλωμα των logistics (εξομοιωτής κυκλώματος) της συγκεκριμένης επιχείρησης με τη δημιουργία εικονικού περιβάλλοντος του συνόλου των εργασιών αποθήκευσης και διανομής και εξετάζει εναλλακτικά σενάρια λειτουργίας της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα της άσκησης, εκτός των ανωτέρω που περιγράφονται στις δυνατότητες (αποτελέσματα) του προγράμματος, θα αναφέρονται και στο βαθμό βελτίωσης της παραγωγικότητας, στη μείωση των λαθών, στη μείωση των επιστροφών, στη μείωση του λειτουργικού κόστους χρησιμοποίησης των πόρων σε κάθε φάση και επίπεδο του κυκλώματος κ.ά.

Αθήνα, 26-6-2003

Δρ. Γεώργιος Α. Θάνος